سُورَةُ التَّوۡبَة سورەتی التَّوۡبَة

بَرَآءَةٞ پاكانە دەست شۆری مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا وَرَسُولِهِۦٓ و پێغەمبەرەكەیەوە إِلَى بۆ ٱلَّذِينَ ئەوانەی عَٰهَدتُّم پەیمانتان پێدان

مِّنَ لە ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریك و هاوبەشدانەران (١) فَسِيحُوا۟ جا بگەڕێن فِي لە ٱلۡأَرۡضِ زەوی أَرۡبَعَةَ چوار أَشۡهُرٖ مانگان

وَٱعۡلَمُوٓا۟ و بزانن أَنَّكُمۡ كەئێوەهەرگیز غَيۡرُ . مُعۡجِزِي دەسەوەسانكەری ٱللَّهِ خودا (-نینە) وَأَنَّ و بێگومان ٱللَّهَ خودا

مُخۡزِي شەرمەزاركەر و ڕیسواكەری ٱلۡكَٰفِرِينَ كافرەكانە (٢) وَأَذَٰنٞ و بانگ و ڕاگەیاندنێكە مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا

وَرَسُولِهِۦٓ و پێغەمبەرەكەی إِلَى بۆ ٱلنَّاسِ خەلكی يَوۡمَ ڕۆژی ٱلۡحَجِّ حەجی ٱلۡأَكۡبَرِ هەرەگەورە أَنَّ بێگومان بن كە ٱللَّهَ خودا

بَرِيٓءٞ پاكانەكارە و دەستی شۆریە مِّنَ لە ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریك و هاوبەشدانەران وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەكەشی (دەستی شۆریە)

فَإِن جا ئەگەر تُبۡتُمۡ تۆبەتانكرد و گەڕانەوە فَهُوَ ئەوە هەر ئەوە خَيۡرٞ چاكترە لَّكُمۡ بۆ ئێوە وَإِن و ئەگەر تَوَلَّيۡتُمۡ پشتتان هەلكرد

فَٱعۡلَمُوٓا۟ ئەوە بزانن أَنَّكُمۡ كەئێوە بێگومان غَيۡرُ - مُعۡجِزِي دەسەوەسانكەری ٱللَّهِ خودا (-نین) وَبَشِّرِ و مزگێنی بدە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا۟ كوفریانكرد و بێ بڕوابوون بِعَذَابٍ بە عەزاب و ئەشكەنجەیەكی أَلِيمٍ زۆر بەژان و ئازار (٣) إِلَّا جگەلە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

عَٰهَدتُّم پەیمانتان پێیابداوە مِّنَ لە ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریك و هاوبەشدانەران ثُمَّ پاشان

لَمۡ يَنقُصُوكُمۡ پابەند بوون بە پەیمانەكە و لێتانیان كەم نەكردوە شَيۡـٔٗا (هیچ) شتێ وَلَمۡ يُظَٰهِرُوا۟ و پشتیوان و هاوكار نەبوون

عَلَيۡكُمۡ بەسەرتان ، بۆ سەرتان أَحَدٗا (لەگەل هیچ) كەسێك فَأَتِمُّوٓا۟ ئەوە تەواو بكەن إِلَيۡهِمۡ بۆیان عَهۡدَهُمۡ عەهد و پەیمانەكەیان

إِلَىٰ تاكو مُدَّتِهِمۡ ماوەكەیان (تەواو دەبێ) إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا يُحِبُّ - ٱلۡمُتَّقِينَ لەخودا ترس و پارێزكارەكانی (-خۆشدەوێت)

(٤) فَإِذَا جاكاتێ ٱنسَلَخَ داماڵا و بەسەرچوو ٱلۡأَشۡهُرُ مانگە ٱلۡحُرُمُ قەدەغە و پیرۆزكراوەكان فَٱقۡتُلُوا۟ ئەوە بكوژن

ٱلۡمُشۡرِكِينَ موشریك و هاوبەشدانەران حَيۡثُ لەكوێ و چۆن وَجَدتُّمُوهُمۡ ئەوانتان بینیەوە و دەست كەوت وَخُذُوهُمۡ و بیانبەن

وَٱحۡصُرُوهُمۡ و تەنگاویان بکەن وَٱقۡعُدُوا۟ و دانیشن لَهُمۡ بۆیان كُلَّ لە هەموو مَرۡصَدࣲۚ بۆسەیەک فَإِن جا ئەگەر

تَابُوا۟ پەشیمان بوونەوە و گەڕانەوە وَأَقَامُوا۟ و ڕێک ودامەزراویانکرد ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَءَاتَوُا۟ و ێنایان و بەخشیان

ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و برەودان) فَخَلُّوا۟ ئەوە ئازادیان بکەن و والآ بکەنەوە سَبِیلَهُمۡۚ ڕێگەیان إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا

غَفُورࣱ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِیمࣱ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٥) وَإِنۡ و ئەگەر أَحَدࣱ یەکێک مِّنَ لە

ٱلۡمُشۡرِكِینَ موشریک و هاوبەشدانەران ٱسۡتَجَارَكَ داوای پەنای لێکردی فَأَجِرۡهُ ئەوە پەنای بدە حَتَّىٰ تاکو یَسۡمَعَ دەبیستێ

كَلَٰمَ گوتاری ٱللَّهِ خودا (قورئان) ثُمَّ پاشان أَبۡلِغۡهُ بیانگەیەنە مَأۡمَنَهُۥۚ ئەوجێگایەی ئەوان پێیان وایە دورن لە ترس و دڵنیادەبن

ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەوەی ئەوان قَوۡمࣱ قەومێک لَّا - یَعۡلَمُونَ (-نا) زانن و تێ(نا) گەن (٦) كَیۡفَ چۆن یَكُونُ دەبێ

لِلۡمُشۡرِكِینَ بۆ موشریک و هاوبەشدانەران عَهۡدٌ عەهد و پەیمانێک عِندَ لای ٱللَّهِ خودا وَعِندَ و لای رَسُولِهِۦۤ پێغەمبەرەکەی

إِلَّا مەگەر ٱلَّذِینَ ئەوانەی عَٰهَدتُّمۡ پەیمانتان بەستوە لەگەڵیان عِندَ لای ٱلۡمَسۡجِدِ مزگەوتی ٱلۡحَرَامِۖ پیرۆز (کەعبەی پیرۆز)

فَمَا جا ئەوەندەی ٱسۡتَقَٰمُوا۟ سەقامگیربوون (لەسەر پەیمانەکەیان) لَكُمۡ بۆتان فَٱسۡتَقِیمُوا۟ ئەوە سەقامگیر بن لَهُمۡۚ بۆیان

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا یُحِبُّ - ٱلۡمُتَّقِینَ لەخودا ترس و پارێزکارەکانی (-خۆش دەوێت) (٧) كَیۡفَ چۆنە؟ وَإِن و ئەگەر

یَظۡهَرُوا۟ ئەوان سەرکەون عَلَیۡكُمۡ بەسەرتان لَا یَرۡقُبُوا۟ چاودێری ناکەن فِیكُمۡ لەنگۆ

إِلࣰّا هیچ حورمەت و ڕێزێک (لە بەڵێننامە و خزمایەتی و هاوسێیەتی) وَلَا ذِمَّةࣰۚ و نە عەهد و پەیمانیش یُرۡضُونَكُم ڕازیتان دەکەن

بِأَفۡوَٰهِهِمۡ بە زاریان وَتَأۡبَىٰ و حەزناکات و قبوڵ ناکات قُلُوبُهُمۡ دڵەکانیان وَأَكۡثَرُهُمۡ و زۆربەیان فَٰسِقُونَ فاسیق و بەرەڵان لە دین

(٨) ٱشۡتَرَوۡا۟ کڕیویانە بِـَٔایَٰتِ بە ئایەتەکانی ٱللَّهِ خودا ثَمَنࣰا پارەیەکی قَلِیلࣰا کەمێک فَصَدُّوا۟ جا ڕێگر بون و بوونە کۆسپ عَن لە

سَبِیلِهِۦۤۚ ڕێگای وی إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان سَاۤءَ خراپترین شتە مَا كَانُوا۟ ئەوەی پێشان یَعۡمَلُونَ دەیانکرد (٩)

لَا یَرۡقُبُونَ چاودێری ناکەن فِی لە مُؤۡمِنٍ بڕوادارێک إِلࣰّا هیچ حورمەتێک بۆ بەڵێننامە و خزمایەتی و هاوسێیەتی

وَلَا ذِمَّةً و نه عههدێک وَأُولَٰٓئِكَ و ئهوان هُمُ ههرخۆیانن ٱلْمُعْتَدُونَ دهستدرێژیکار (١٠) فَإِن جا ئهگهر

تَابُوا پهشیمان بوونهوه و گهڕانهوه وَأَقَامُوا و ڕێک ودامهزراویانکرد ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَءَاتَوُا و هێنایان و بهخشیان ٱلزَّكَوٰةَ زهکات

فَإِخْوَٰنُكُمْ ئهوه (ئهوان) براتانن فِي له ٱلدِّينِ ئاین وَنُفَصِّلُ و ئێمه ڕۆن و شی دهکهینهوه ٱلْءَايَٰتِ ئایهتهکانی قورئان

لِقَوْمٍ بۆ قهومێک يَعْلَمُونَ بزانن (١١) وَإِن و ئهگهر نَّكَثُوٓا ههڵیانوهشاندهوه أَيْمَٰنَهُم سوێندهکانیان مِّنۢ له بَعْدِ دوای

عَهْدِهِمْ پهیمانهکانیان وَطَعَنُوا و تانه و تهشهریاندا فِي له دِينِكُمْ دینهکهتان فَقَٰتِلُوٓا ئهوه بجهنگن دژی أَئِمَّةَ پێشهوایان و سهرانی

ٱلْكُفْرِ کوفر و بێبڕوایی إِنَّهُمْ بهدڵنیایی ئهوان لَآ - أَيْمَٰنَ عههد و پهیمان و سوێند (-نیه) لَهُمْ بۆیان لَعَلَّهُمْ بهڵکو ئهوان

يَنتَهُونَ کۆتایی و واز (لهبێباوهڕی و دژهدینی) بهێن (١٢) أَلَا تُقَٰتِلُونَ ئایا ناجهنگن دژی قَوْمًا قهومێک نَّكَثُوٓا ههڵیانوهشاندۆتهوه

أَيْمَٰنَهُمْ سوێندو پهیمانهکانیان وَهَمُّوا و ههوڵی تهواویاندا بِإِخْرَاجِ بۆ دهرکردنی ٱلرَّسُولِ پێغهمبهر وَهُم و ههر ئهوانیش

بَدَءُوكُمْ دهستیان به ئێوه کرد أَوَّلَ یهکهم مَرَّةٍ جار أَتَخْشَوْنَهُمْ ئایا ئهترسن لێیان فَٱللَّهُ ئهوه ههر خودا أَحَقُّ شایسته تره

أَن که تَخْشَوْهُ لێی بترسن إِن ئهگهر كُنتُم ئێوه- مُّؤْمِنِينَ بروادار (-بوون) (١٣) قَٰتِلُوهُمْ بجهنگن دژیان

يُعَذِّبْهُمُ عهزاب و ئهشکهنجهیان دهدات ٱللَّهُ خودا بِأَيْدِيكُمْ به دهستی ئێوه وَيُخْزِهِمْ و شهرمهزار و ڕیسوایان دهکات

وَيَنصُرْكُمْ و سهر تان دهخا عَلَيْهِمْ بهسهریان وَيَشْفِ و سارێژدهکات و چاک دهکاتهوه صُدُورَ سینه و دڵی قَوْمٍ قهومێکی

مُّؤْمِنِينَ بروادار (١٤) وَيُذْهِبْ و لادهبات و ناهێڵێت غَيْظَ خهشم و کینهی قُلُوبِهِمْ دڵهکانیان وَيَتُوبُ و-

ٱللَّهُ خودا (-تۆبه و گهڕانهوه قبوڵ دهکات) عَلَىٰ له مَن ئهوکهسهی يَشَآءُ بیهوێت وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تهواو زانا و ئاگادار ی

حَكِيمٌ تهواو کاربهجێ یه (١٥) أَمْ یان حَسِبْتُمْ واتانزانیوه أَن که تُتْرَكُوا وازتان لێبهێنرێ وَلَمَّا لهو کاتهی هێشتا - يَعْلَمِ -

ٱللَّهُ

خودا (-نه) یزانیوه و دهرنهکهوتووه (زانینی هاتنهجێی ئهوهی خودا به تقدیر دهیزانێ بهس هێشتا نههاتووتهجێ و قضاء نهبووه و له دونیا دهرنهکهوتووه و ئاشکرا نهبووه)

ٱلَّذِينَ ئەوانەی جَٰهَدُوا تێکۆشاون و جیهادیانکردووە مِنكُمْ لەنگۆ وَلَمْ يَتَّخِذُوا وهەڵیان نەبژاردووە مِن لە دُونِ غەیری ٱللَّهِ خودا

وَلَا رَسُولِهِۦ و غەیری پێغەمبەرەکەی وَلَا ٱلْمُؤْمِنِينَ و غەیری بڕواداران وَلِيجَةً دۆستی گیانبەگیانی و هاوڕاز و متمانەپێکراوی نهێنیان

وَٱللَّهُ و خوداش خَبِيرٌۢ تەواو شارەزای ورد و درشتە بِمَا بەوەی تَعْمَلُونَ ئێوە دەیکەن (١٦) مَا كَانَ نەبووە

لِلْمُشْرِكِينَ بۆ موشریک و هاوەڵدانەرەکان أَن کە يَعْمُرُوا ئاوەدان بکەنەوە مَسَٰجِدَ مزگەوتەکانی ٱللَّهِ خودا شَٰهِدِينَ شایەتیدەر بن

عَلَىٰٓ لە سەر أَنفُسِهِم خۆیان بِٱلْكُفْرِ بە کوفر أُولَٰٓئِكَ ئەوان حَبِطَتْ پوچ و بەتاڵ بوویتەوە أَعْمَٰلُهُمْ کار وکردەوەکانیان

وَفِي و هەر لە ٱلنَّارِ ئاگر هُمْ ئەوان خَٰلِدُونَ دەمێنن هەتا هەتایێ (١٧) إِنَّمَا لەڕاستیدا هەر

يَعْمُرُ (ئەوکەسانە) ئاوەدان دەکەنەوە مَسَٰجِدَ مزگەوتەکانی ٱللَّهِ خودا مَنْ ئەوانەی ءَامَنَ بڕوای هێناوە بِٱللَّهِ بەخودا

وَٱلْيَوْمِ و ڕۆژی ٱلْءَاخِرِ دووایی وَأَقَامَ و ڕێکی کردوە ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَءَاتَى و بەخشیویەتی ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و برەودان)

وَلَمْ يَخْشَ و نەترساوە لە شتێ إِلَّا جگەلە ٱللَّهَ الله فَعَسَىٰٓ ئەوە هیواوایە أُولَٰٓئِكَ ئەوان أَن کە يَكُونُوا - مِنَ لە

ٱلْمُهْتَدِينَ ڕێناسان و هیدایەتدراوان (-بن) (١٨) أَجَعَلْتُمْ ئایا -داتاننا سِقَايَةَ ئاودێری ٱلْحَآجِّ حاجیان وَعِمَارَةَ و ئاوەدانکردنەوەی

ٱلْمَسْجِدِ مزگەوتی ٱلْحَرَامِ پیرۆز (کەعبەی پیرۆز) كَمَنْ وەک ئەوکەسەی ءَامَنَ بڕوای هێناوە بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلْيَوْمِ و ڕۆژی

ٱلْءَاخِرِ دووایی وَجَٰهَدَ و تێکۆشاوە و جیهادی کردوە فِي لەپێناو سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا لَا يَسْتَوُۥنَ یەکسان نابن عِندَ لای

ٱللَّهِ خودا وَٱللَّهُ و خودا لَا يَهْدِي هیدایەت و ڕێنمونی نابەخشێ بە ٱلْقَوْمَ ئەو قەوم و خەلکەی ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارن (١٩)

ٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا بڕوایان هێنا وَهَاجَرُوا و کۆچیانکردووە وَجَٰهَدُوا و تێکۆشاون و جیهادیانکردووە فِي لە سَبِيلِ ڕێگای

ٱللَّهِ خودا بِأَمْوَٰلِهِمْ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمْ و خودی خۆیان أَعْظَمُ زۆرگەورە یە دَرَجَةً پلە و پایە یان عِندَ لای ٱللَّهِ خودا

وَأُولَٰٓئِكَ و ئەوان هُمُ هەرخۆیان ٱلْفَآئِزُونَ سەرکەوتووەکانن (٢٠) يُبَشِّرُهُمْ مزگێنیان پێدەدات رَبُّهُم پەروەردگاریان

بِرَحْمَةٍ بە ڕەحمەت و بەزەیی یێک مِّنْهُ لەوی یەوە وَرِضْوَٰنٍ و ڕەزامەندی وَجَنَّٰتٍ و باخاتێک لَّهُمْ بۆیان هەیە فِيهَا تیایدا

نَعِيمٌ خۆشی و نیعمەتێکی مُّقِيمٌ بەرپاکراوی بەردەوام (٢١) خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَآ تیایدا أَبَدًا بە نەبڕاوەیی إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا عِندَهُۥٓ لایەتی أَجْرٌ پاداشتی عَظِيمٌ زۆر گەورە و مەزن (٢٢) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوا۟ بڕواتان هێناوە

لَا تَتَّخِذُوٓا۟ - ءَابَآءَكُمْ باب و باپیرانتان وَإِخْوَٰنَكُمْ و براکانتان (-مەکەن بە) أَوْلِيَآءَ دۆست و پشتیوان إِنِ ئەگەر

ٱسْتَحَبُّوا۟ خۆشیان دەهات بە ٱلْكُفْرَ کوفر و بێبڕوایی عَلَى بەسەر ٱلْإِيمَٰنِ بڕوا وئیمان وَمَن و هەرکەسێ

يَتَوَلَّهُم دۆستایەتی و پشتیوانیان لێبکات مِّنكُمْ لە ئێوە فَأُو۟لَٰٓئِكَ ئەوە ئەوان هُمُ هەرخۆیان ن ٱلظَّٰلِمُونَ ستەمکارن (٢٣)

قُلْ بڵێ إِن ئەگەر كَانَ - ءَابَآؤُكُمْ باب و باپیرانتان وَأَبْنَآؤُكُمْ و کوڕەکانتان وَإِخْوَٰنُكُمْ و براکانتان وَأَزْوَٰجُكُمْ و خێزانەکانتان

وَعَشِيرَتُكُمْ و عەشیرەتتان وَأَمْوَٰلٌ و ماڵ و سامانێ ٱقْتَرَفْتُمُوهَا بەزەحمەت دەستتان کەوتوە وَتِجَٰرَةٌ و بازرگانیێک

تَخْشَوْنَ دەترسن لە كَسَادَهَا توشی بێبازاڕی بێت و زەرەر مەند بێت وَمَسَٰكِنُ و ماڵ و نشینگای تَرْضَوْنَهَآ پێی ڕازین

أَحَبَّ خۆشەویسترە إِلَيْكُم بۆتان مِّنَ لە ٱللَّهِ خودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی وَجِهَادٍ و جیهاد و تێکۆشان فِى لە

سَبِيلِهِۦ ڕێگای وی فَتَرَبَّصُوا۟ ئەوە چاوەڕوانی (خراپەیەک) بن حَتَّىٰ تاکو يَأْتِىَ - ٱللَّهُ خودا بِأَمْرِهِۦ فەرمانی خۆی (-دێنێت)

وَٱللَّهُ و خودا لَا يَهْدِى ڕێنموونی ناکات ٱلْقَوْمَ ئەوقەومەی ٱلْفَٰسِقِينَ کە فاسیق و (لەدین) دەرچوون (٢٤) لَقَدْ بەدڵنیایی

نَصَرَكُمُ - ٱللَّهُ خودا (-سەریخستن) فِى لە مَوَاطِنَ - كَثِيرَةٍ زۆر (-جەنگ و جێگایان) وَيَوْمَ و ڕۆژی حُنَيْنٍ حونەین إِذْ کاتێ کە

أَعْجَبَتْكُمْ سەرسامیکردن كَثْرَتُكُمْ ژمارە زۆریتان فَلَمْ تُغْنِ جا سودی نەگەیاند عَنكُمْ پێتان شَيْـًٔا (هیچ) شتێ وَضَاقَتْ و تەنگ بوو

عَلَيْكُمُ بەسەرتان ، لەسەرتان ٱلْأَرْضُ زەوی بِمَا بە هەموو ئەوەی رَحُبَتْ لەخۆیگرتوە و بەهەموو فرەوانی ثُمَّ پاشان وَلَّيْتُم ڕاتانکرد

مُّدْبِرِينَ پشتتێکەر انە (٢٥) ثُمَّ پاشان أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاند) سَكِينَتَهُۥ هێمنی و ئارامی عَلَىٰ بەسەر

رَسُولِهِۦ پێغەمبەرەکەی وَعَلَى و بەسەر ٱلْمُؤْمِنِينَ بڕوادارەکان وَأَنزَلَ و دایبەزاند جُنُودًا سەربازگەلێک لَّمْ ئێوە نە

تَرَوْهَا تان بینی وَعَذَّبَ و(خودا) عەزاب وئەشکەنجەی ٱلَّذِينَ ئەوکەسانەی (-دا) كَفَرُوا۟ (کە) کوفریانکرد و بڕوایان نەهێنا

وَذَٰلِكَ و ئەوەیە جَزَآءُ سزای ٱلۡكَٰفِرِينَ کافرەکان (٢٦) ثُمَّ پاشان يَتُوبُ وەردەگرێ و قبوڵ دەکات ٱللَّهُ خودا مِنۢ لە

بَعۡدِ پاش ذَٰلِكَ ئەوە عَلَىٰ لە سەر مَن ئەوکەسەی يَشَآءُۚ ئەو بیەوێت وَٱللَّهُ و خودا غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەیە

رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٢٧) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە إِنَّمَا لەڕاستیدا -

ٱلۡمُشۡرِكُونَ موشریک و هاوبەشدانەران (-هەر) نَجَسٞ پیسی ن فَلَا يَقۡرَبُواْ جا با نزیک نەکەونەوە لە ٱلۡمَسۡجِدَ مزگەوتی

ٱلۡحَرَامَ پیرۆز (کەعبەی پیرۆز) بَعۡدَ لەدوای عَامِهِمۡ - هَٰذَاۚ ئەو (-ساڵەیان) وَإِنۡ و ئەگەر خِفۡتُمۡ ترسان لە عَيۡلَةٗ فەقیری

فَسَوۡفَ ئەوە لەداهاتوو دا يُغۡنِيكُمُ دەوڵەمەندتان دەکات ٱللَّهُ خودا مِن لە فَضۡلِهِۦٓ زێدە بەخششی خۆی إِن ئەگەر شَآءَۚ بیەوێت

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگاداری حَكِيمٞ تەواو کاربەجێ (یە) (٢٨) قَٰتِلُواْ بجەنگن دژ بە ٱلَّذِينَ ئەوانەی

لَا يُؤۡمِنُونَ بڕوا ناهێنن (نە) بِٱللَّهِ بەخودا وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ و نە بە ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی وَلَا يُحَرِّمُونَ و حەرام ناکەن

مَا حَرَّمَ ئەوەی حەرام و قەدەغەی کردوە ٱللَّهُ خودا وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەی وَلَا يَدِينُونَ و ملکەچ نابن بۆ دِينَ ئاین و دینی

ٱلۡحَقِّ حەق مِنَ لە ٱلَّذِينَ ئەوانەی أُوتُواْ پێیاندراوە ٱلۡكِتَٰبَ کیتابە (ە ئاسمانییەکان) حَتَّىٰ هەتاکو يُعۡطُواْ -

ٱلۡجِزۡيَةَ سەرانە (-دەدەن) عَن بە يَدٖ دەست (خۆیان) وَهُمۡ بەجۆرێ ئەوان صَٰغِرُونَ زەلیل و بچوکبوون (٢٩) وَقَالَتِ و -

ٱلۡيَهُودُ جولەکە (-گوتیان) عُزَيۡرٌ عوزێر ٱبۡنُ کوڕی ٱللَّهِ خودا یە وَقَالَتِ و - ٱلنَّصَٰرَى گاور(مەسیحی) و دیانەکان یش (-گوتیان)

ٱلۡمَسِيحُ مەسیح (عیسا) ٱبۡنُ کوڕی ٱللَّهِۖ خودا یە ذَٰلِكَ ئەوە قَوۡلُهُم قسەی ئەوان ە بِأَفۡوَٰهِهِمۡۖ بەدەم و زاریان

يُضَٰهِـُٔونَ (قسەیەک) پێک دەچێت لەگەڵ قَوۡلَ قسە و گوتاری ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُواْ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون مِن لە قَبۡلُۚ پێشا

قَٰتَلَهُمُ بیانکوژێت ٱللَّهُۖ خودا أَنَّىٰ چۆن يُؤۡفَكُونَ لادەدرێن و وێڵدەکرێن (لە حەق) (٣٠) ٱتَّخَذُوٓاْ -

أَحۡبَارَهُمۡ مالمی (زانای) جولەکەکان وَرُهۡبَٰنَهُمۡ و قەشە و پەرستکارە دیانەکانیان (-کردبووە) أَرۡبَابٗا پەرستراو خودا گەلێک مِّن لە

دُونِ غەیری ٱللَّهِ الله وَٱلۡمَسِيحَ و مەسیح (عیسا) ٱبۡنَ کوڕی مَرۡيَمَ مەریەم (یش) وَمَآ و - أُمِرُوٓاْ فەرمانیان پێ(-نە) کرا بە

إِلَّا شتێ جگەلە لِيَعۡبُدُوٓاْ ئەوەی کە بپەرستن إِلَٰهٗا پەرستراوێک ی وَٰحِدٗاۖ تاک و تەنها لَّآ نیە إِلَٰهَ خوداو (کردگار) و پەرستراوێ

إِلَّا جگەلە هُوَۚ ئەو سُبۡحَٰنَهُۥ پاکی و بێگەردی بۆئەو عَمَّا لەوەی يُشۡرِكُونَ هاوەڵ و هاوبەش دادەنێن (٣١) يُرِيدُونَ دەیانەوێ

أَن کە يُطۡفِـُٔواْ بکوژێننەوە نُورَ ڕۆناکی ٱللَّهِ خودا بِأَفۡوَٰهِهِمۡ بە زاریان وَيَأۡبَى و قبوڵ ناکات ٱللَّهُ خودا إِلَّآ ئیللا أَن ئەوەی کە

يُتِمَّ تەواو تەواو بکات نُورَهُۥ ڕۆناکی و نوری خۆی وَلَوۡ هەرچەند كَرِهَ حەز نەکەن و پێیان ناخۆش بێت ٱلۡكَٰفِرُونَ کافر و بێبڕواکان

(٣٢) هُوَ ئەو ٱلَّذِيٓ ئەو زاتە یە کە أَرۡسَلَ ڕەوانیکرد رَسُولَهُۥ پێغەمبەرەکەی بِٱلۡهُدَىٰ بە ڕێنموونی وَدِينِ و ئاین ی

ٱلۡحَقِّ حەق لِيُظۡهِرَهُۥ تا سەربیخات عَلَى بەسەر ٱلدِّينِ - كُلِّهِۦ گشت (-دین و ئاینێک) وَلَوۡ هەرچەند

كَرِهَ حەز نەکەن و پێیان ناخۆش بێت ٱلۡمُشۡرِكُونَ موشریک و هاوبەشدانەران (٣٣) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ءَامَنُوٓاْ بڕواتان هێناوە إِنَّ بەڕاستی كَثِيرٗا زۆرێک مِّنَ لە ٱلۡأَحۡبَارِ زانا جولەکەکان

وَٱلرُّهۡبَانِ و قەشە و گاور(مەسیحی)ە پەرستکارەکان لَيَأۡكُلُونَ بەدڵنیایی - أَمۡوَٰلَ ماڵ و سامانەکان ی ٱلنَّاسِ خەڵک (-دەخۆن)

بِٱلۡبَٰطِلِ بە نارەوای و ناحەق وَيَصُدُّونَ و پێشگری و ڕێگری دەکەن عَن لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەی

يَكۡنِزُونَ کۆ دەکەنەوە و خەزنی دەکەن ٱلذَّهَبَ زێڕ وَٱلۡفِضَّةَ و زیو وَلَا يُنفِقُونَهَا و خەرجی ناکەن فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا

فَبَشِّرۡهُم ئەوە مزگێنیان بدێ بِعَذَابٍ بە عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٖ زۆر بە ئازار (٣٤) يَوۡمَ ئەوڕۆژەی يُحۡمَىٰ گەرم دەکرێت

عَلَيۡهَا لەسەری فِي لە نَارِ ئاگری جَهَنَّمَ دۆزەخ فَتُكۡوَىٰ جا داغ دەکرێت بِهَا پێی جِبَاهُهُمۡ نێوچەوانەکانیان

وَجُنُوبُهُمۡ و تەنیشتەکانیان وَظُهُورُهُمۡ و پشتیان هَٰذَا ئەمەیە مَا كَنَزۡتُمۡ ئەوەی پاشەکەوت و خەزنتانکردبوو لِأَنفُسِكُمۡ بۆخۆتان

فَذُوقُواْ دەبچێژن مَا كُنتُمۡ ئەوەی ئێوە پێشان تَكۡنِزُونَ کۆتان دەکردەوە (٣٥) إِنَّ بەدڵنیایی عِدَّةَ ژمارەی ٱلشُّهُورِ مانگەکان

عِندَ لای ٱللَّهِ خودا ٱثۡنَا - عَشَرَ -دوازدە شَهۡرٗا مانگە فِي لە كِتَٰبِ کیتابی ٱللَّهِ خودا يَوۡمَ ئەوڕۆژەی

خَلَقَ بەدیهێناوە و دروستیکردوە ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکان وَٱلۡأَرۡضَ و زەوی مِنۡهَآ لەوان أَرۡبَعَةٌ چوار (مانگی)

حُرُمٌ پیرۆزی قەدەغەکراو ذَٰلِكَ ئەوە ٱلدِّينُ ئاین و دەستور وشەریعەتی ٱلْقَيِّمُ ڕاست و دروستە فَلَاتَظْلِمُوا جا زوڵم و ستەم نەکەن

فِيهِنَّ تیایاندا أَنفُسَكُمْ لە خۆتان وَقَٰتِلُوا و بجەنگن دژ بە ٱلْمُشْرِكِينَ موشریک و هاوبەشدانەران كَآفَّةً بەگشتی كَمَا هەرچۆن

يُقَٰتِلُونَكُمْ ئەوان دەجەنگن دژتان كَآفَّةً بەگشتی وَٱعْلَمُوٓا و بزانن أَنَّ بێگومان - ٱللَّهَ خودا (-هەر) مَعَ لەگەڵ

ٱلْمُتَّقِينَ لەخودا ترس و پارێزکارەکان ە (٣٦) إِنَّمَا لەڕاستیدا - ٱلنَّسِيٓءُ دواخستن (ی مانگە قەدەغەکراوەکان)

زِيَادَةٌ (-هەر تەنها) زیادەیەکە فِي لە ٱلْكُفْرِ کوفر و بێبڕوایی يُضَلُّ گومڕا دەبێت بِهِ پێی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون يُحِلُّونَهُۥ حەڵاڵ و ڕەوای دەکەن عَامًا ساڵێک وَيُحَرِّمُونَهُۥ و حەرام و قەدەغەی دەکەن

عَامًا ساڵێک لِّيُوَاطِـُٔوا تاهاوتای بکەن لەگەڵ عِدَّةَ ژمارەی مَا حَرَّمَ ئەوەی قەدەغەی کردوە ٱللَّهُ خودا فَيُحِلُّوا ئیتر حەڵاڵ دەکەن

مَا حَرَّمَ ئەوەی قەدەغەی کردوە ٱللَّهُ خودا زُيِّنَ ڕازاندراوەتەوە لَهُمْ بۆیان سُوٓءُ نالەباری و خراپەی أَعْمَٰلِهِمْ کارەکانیان

وَٱللَّهُ و خودا لَايَهْدِي ڕێنموونی ناکات ٱلْقَوْمَ ئەو خەڵک و قەومەی کە ٱلْكَٰفِرِينَ کافرن (٣٧) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ءَامَنُوا بڕواتان هێناوە مَا لَكُمْ ئەوە چیتان ە إِذَا کاتێ قِيلَ گوترا لَكُمُ پێتان ٱنفِرُوا ڕاپەڕن فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا

ٱثَّاقَلْتُمْ خۆتان گران و قورس کرد إِلَى بەرەو ٱلْأَرْضِ زەوی أَرَضِيتُم ئایا ڕازی بوون بِٱلْحَيَوٰةِ بە ژیانی ٱلدُّنْيَا دونیا مِنَ لە (جیات)

ٱلْأَخِرَةِ (ژیانی) دوایی فَمَا جا (هیچ) نیە مَتَٰعُ کەل و پەل و ڕابواردنی ٱلْحَيَوٰةِ ژیان ی ٱلدُّنْيَا دونیا فِي لە (چاو)

ٱلْأَخِرَةِ (هی) ژیانی دوایی إِلَّا ئیللا قَلِيلٌ کەمێک (٣٨) إِلَّا ئەگەر- تَنفِرُوا ڕا(-نە) پەڕن يُعَذِّبْكُمْ ئەوە عەزاب و سزاتان دەدات

عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمًا زۆر بە ئازار وَيَسْتَبْدِلْ و ئێوە دەگۆڕێتەوە بە قَوْمًا قەومێک ی غَيْرَكُمْ غەیری ئێوە

وَلَاتَضُرُّوهُ و زەرەری لێنادەن شَيْـًٔا هیچ شتێ وَٱللَّهُ و خودا عَلَىٰ بەسەر كُلِّ هەموو شَيْءٍ شتێک قَدِيرٌ تەواو توانادارە (٣٩)

إِلَّا ئەگەر - تَنصُرُوهُ سەری (-نا) خەن و پشتیوانی ناکەن فَقَدْ ئەوە بەدڵنیایی نَصَرَهُ پشتیوانی کرد و سەری خست ٱللَّهُ خودا

إِذْ کاتێ کە أَخْرَجَهُ دەریانکرد ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون ثَانِيَ دووەمینی ٱثْنَيْنِ دوو(کەس) ان إِذْ کە

هُمَا هەردووکیان فِي لە - ٱلْغَارِ ئەشکەوت (-بوون) إِذْ کاتێ کە يَقُولُ دەیگوت لِصَٰحِبِهِۦ بە هاوەڵەکەی لَا تَحْزَنْ خەم مەخۆ

إِنَّ دڵنیابە ٱللَّهَ خودا مَعَنَا لەگەڵمان ە فَأَنزَلَ ئەوەبوو دایبەزاند ٱللَّهُ خودا سَكِينَتَهُۥ هێمنی و ئارامی عَلَيْهِ بۆ سەری

وَأَيَّدَهُۥ و پاڵپشتی کرد و بەهێزی کرد بِجُنُودٍ بە سەربازانێک لَّمْ کە نە تَرَوْهَا تان بینی وَجَعَلَ و وایکرد - كَلِمَةَ وتەی

ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَفَرُوا۟ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون ٱلسُّفْلَىٰ نزم و ژێرکەوتوو (-بێت) وَكَلِمَةُ و وتەی ٱللَّهِ خودا هِيَ هەر ئەو

ٱلْعُلْيَا بەرز و بڵند (-بێت) وَٱللَّهُ و خودا عَزِيزٌ زاڵی باڵادەست ی حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ یە (٤٠) ٱنفِرُوا۟ ڕاپەڕن

خِفَافًا بە سوکی وَثِقَالًا و بە قورس و گرانی وَجَٰهِدُوا۟ و تێبکۆشن و جیهاد بکەن بِأَمْوَٰلِكُمْ بە ماڵەکانتان

وَأَنفُسِكُمْ و (بە) نەفس و زاتی خۆتان فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا ذَٰلِكُمْ ئا ئەوە خَيْرٌ چاکتر ە لَّكُمْ بۆتان إِن ئەگەر

كُنتُمْ ئێوە وابووبێ تَعْلَمُونَ بزانن (٤١) لَوْ ئەگەر كَانَ - عَرَضًا کەل و پەلێکی قَرِيبًا نزیک وَسَفَرًا و سەفەرێکی

قَاصِدًا نزیک و ئاسان (-بوا) لَّٱتَّبَعُوكَ ئەوە بەدڵنیایی دوات دەکەوتن وَلَٰكِنۢ بەڵام بَعُدَتْ دوور بوو عَلَيْهِمُ لەسەریان

ٱلشُّقَّةُ سەفەرە ناخۆشەکە وَسَيَحْلِفُونَ و بەدڵنیایی دوایی سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا لَوِ ئەگەر ٱسْتَطَعْنَا بمانتوانیبا

لَخَرَجْنَا ئەوە هەر دەردەچووین مَعَكُمْ لەگەڵ ئێوە يُهْلِكُونَ ئەوان دەفەوتێنن أَنفُسَهُمْ خۆیان وَٱللَّهُ و خودا يَعْلَمُ دەزانێ

إِنَّهُمْ بەدڵنیایی ئەوان لَكَٰذِبُونَ هەر درۆ دەکەن و درۆزنن (٤٢) عَفَا بورا و لێخۆشبوو ٱللَّهُ خودا عَنكَ لێت لِمَ بۆچی

أَذِنتَ مۆڵەتت دا لَهُمْ پێیان حَتَّىٰ تاکو يَتَبَيَّنَ ڕۆن دەبویەوە لَكَ بۆت ٱلَّذِينَ ئەوانەی صَدَقُوا۟ ڕاستیانکرد وَتَعْلَمَ و دەتناسین

ٱلْكَٰذِبِينَ درۆزنەکان (٤٣) لَا يَسْتَـْٔذِنُكَ مۆڵەت وەرناگرن لێت ٱلَّذِينَ ئەوانەی يُؤْمِنُونَ بڕوایان هێناوە بِٱللَّهِ بەخودا

وَٱلْيَوْمِ و ڕۆژی ٱلْءَاخِرِ دووایی أَن کە يُجَٰهِدُوا۟ تێکۆشان و جیهاد بکەن بِأَمْوَٰلِهِمْ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمْ و (بە) خۆیان

وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌۢ تەواو زانایە بِٱلْمُتَّقِينَ بە لەخوداترس و پارێزکاران (٤٤) إِنَّمَا لەڕاستیدا هەر ئەوانە

يَسْتَـْٔذِنُكَ مۆڵەتت لێ وەردەگرن ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يُؤْمِنُونَ بڕوا ناهێنن بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلْيَوْمِ و ڕۆژی ٱلْءَاخِرِ دووایی

وَٱرۡتَابَتۡ و پڕ گومان بوە قُلُوبُهُمۡ دڵەکانیان فَهُمۡ جا ئەوان فِي لە رَيۡبِهِمۡ گومانی خۆیان يَتَرَدَّدُونَ دوودڵ و سەرلێشێواو دەبن

(٤٥) وَلَوۡ وئەگەر أَرَادُواْ - ٱلۡخُرُوجَ دەرچوونیان (-بویستبایا) لَأَعَدُّواْ ئەوە بەدڵنیایی ئامادەیان دەکرد لَهُۥ بۆی

عُدَّةٗ ئامادەکاریەک (ی پێویست) وَلَٰكِن بەڵام كَرِهَ - ٱللَّهُ خودا (-پێی ناخۆش بوو) ٱنۢبِعَاثَهُمۡ دەرپەڕین و دەرچونیان

فَثَبَّطَهُمۡ ئیتر تاقەتی دەرچونیانی لێبڕی و داینیشاندن وَقِيلَ و گوترا ٱقۡعُدُواْ دانیشن مَعَ لەگەڵ

ٱلۡقَٰعِدِينَ دانیشتوەکان (لە ئافرەت و نەخۆش و پەککەوتەکان) (٤٦) لَوۡ ئەگەر خَرَجُواْ دەرچووبوان فِيكُم لەناوتان مَّا -

زَادُوكُمۡ زیادیان(-نە) دەکرد بۆتان إِلَّا شتێک جگەلە خَبَالٗا ئاژاوە و ئاشوب و سەرلێشێوان

وَلَأَوۡضَعُواْ بێگومان درۆ هەڵدەبەستن و بوهتان بڵاودەکەنەوە و دووزمانی دەکەن خِلَٰلَكُمۡ لەنێوانتان يَبۡغُونَكُمُ مەبەستیان پێتان

ٱلۡفِتۡنَةَ ئاشوب و شیرک و لەخشتەبردن ە وَفِيكُمۡ و کەسانێک و لەناوتان هەیە سَمَّٰعُونَ زۆر گوێ دەگرن لَهُمۡ بۆیان وَٱللَّهُ و خودا

عَلِيمُۢ تەواو زانا یە بِٱلظَّٰلِمِينَ بە ستەمکاران (٤٧) لَقَدِ بەدڵنیایی ٱبۡتَغَوُاْ ئەوان خواستیان ٱلۡفِتۡنَةَ ئاژەوەنانەوە و تێکدانی دین

مِن لە قَبۡلُ پێشا وَقَلَّبُواْ و هەڵگێڕ وەرگێڕیانکرد لَكَ بۆ تۆ ٱلۡأُمُورَ کار و بارەکان حَتَّىٰ تاکو جَآءَ هات ٱلۡحَقُّ هەق و ڕاستی

وَظَهَرَ و دەرکەوت و سەرکەوت أَمۡرُ فەرمانی ٱللَّهِ خودا وَهُمۡ و ئەوان كَٰرِهُونَ ناحەز بوون (٤٨) وَمِنۡهُم لەوان هەیە

مَّن کەسانێک يَقُولُ دەڵێ ٱئۡذَن مۆڵەتم بدە لِّي پێم وَلَا تَفۡتِنِّيٓ و توشم مەکە (تاقیکردنەوەیەک لێی دەرنەچم)

أَلَا فِي دە بزانن ئەوە هەرلەناو ٱلۡفِتۡنَةِ فیتنە و لەخشتەبردن دا سَقَطُواْ کەوتن وَإِنَّ و بەدڵنیایی جَهَنَّمَ دۆزەخ

لَمُحِيطَةُۢ هەر بەتەواوی دەوری داوە بِٱلۡكَٰفِرِينَ بە کافرەکان (٤٩) إِن ئەگەر تُصِبۡكَ پێت بکەوێت حَسَنَةٞ چاکەیێک

تَسُؤۡهُمۡ پێیان ناخۆش دەبێت وَإِن و ئەگەر تُصِبۡكَ پێت بکەوێت مُصِيبَةٞ موسیبەت و بەڵایەک يَقُولُواْ دەکێن قَدۡ بەدڵنیایی

أَخَذۡنَآ ورياییمان وەرگرت لە أَمۡرَنَا کار و باری خۆمان مِن لە قَبۡلُ پێشا وَيَتَوَلَّواْ و پشت هەڵدەکەن وَّهُمۡ بەحاڵێ ئەوان

فَرِحُونَ دڵخۆشن (٥٠) قُل بڵێ لَّن هەرگیز- يُصِيبَنَآ توشمان (-نا) بێت إِلَّا شتێ جگە لە مَا كَتَبَ ئەوەی نوسیویەتی

ٱللَّهُ خودا لَنَا بۆ ئێمە هُوَ ئەو خۆی مَوۡلَىٰنَا دۆست و پشتیوانمانە وَ عَلَى وەهەر بە ٱللَّهِ خودا

فَلۡيَتَوَكَّلِ با پشت ببەستن و تەوەككول بكەن ٱلۡمُؤۡمِنُونَ بڕوادارەكان (٥١) قُلۡ بڵێ هَلۡ ئایا

تَرَبَّصُونَ چاوەڕوانی بەڵایەكن (بە حسابی خۆتان) بەركەوێت بِنَآ پێمان إِلَّآ شتێ جگەلە إِحۡدَى یەكێک ٱلۡحُسۡنَيَيۡنِ لە دووچاكان

وَنَحۡنُ و ئێمەش نَتَرَبَّصُ چاوەڕوانین - بِكُمۡ پێتان (-بكەوێت) أَن ئەوەی كە يُصِيبَكُمُ - ٱللَّهُ خودا (-توشتان بكات وگرفتارتان بكات)

بِعَذَابٍ بە عەزاب و ئەشكەنجەیەک مِّنۡ لە عِندِهِۦٓ لایەنی خۆی ەوە أَوۡ یان بِأَيۡدِينَا بەدەستی ئێمە فَتَرَبَّصُوٓاْ جا چاوەڕوان بن

إِنَّا بەڕاستی ئێمە مَعَكُم لەگەڵ ئێوە مُّتَرَبِّصُونَ چاوەڕوانین (٥٢) قُلۡ بڵێ أَنفِقُواْ خەرجی بكەن و خێر بكەن

طَوۡعًا بە ویستی خۆتان و ڕەزامەندی أَوۡ یان كَرۡهًا بەناچاری و پێناخۆشی لَّن هەرگیز- يُتَقَبَّلَ قبوڵ (-نا) كرێت مِنكُمۡ لێتان

إِنَّكُمۡ بەدڵنیایی ئێوە كُنتُمۡ خۆتان پێشان - قَوۡمًا قەومێكی فَٰسِقِينَ فاسیق و لەدین دەرچوو (-بوون) (٥٣) وَمَا و-

مَنَعَهُمۡ ڕێگر (_نە) بووە لێیان أَن كە تُقۡبَلَ قبوڵبكریت مِنۡهُمۡ لییان نَفَقَٰتُهُمۡ خەرج و خێركردنەكانیان إِلَّآ ئیللا ئەوەندەبێ

أَنَّهُمۡ كە بەڕاست ئەوان كَفَرُواْ بێ بڕوابوون و كوفریانكرد بِٱللَّهِ بەخودا وَبِرَسُولِهِۦ و بە پێغەمبەرەكەی

وَلَا يَأۡتُونَ و ئەوانیش نایەن بۆ ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ إِلَّا ئیللا وَهُمۡ ئەوان لە كُسَالَىٰ تەمبەڵین وَلَا يُنفِقُونَ و خەرجی و خێر ناكەن

إِلَّا مەگەر ئەوەی وَهُمۡ و ئەوان كَٰرِهُونَ لایان ناخۆشە و حەزناكەن و ناچارن (٥٤) فَلَا تُعۡجِبۡكَ جا سەرسامت نەكات (نە)

أَمۡوَٰلُهُمۡ ماڵ و سامانیان وَلَآ أَوۡلَٰدُهُمۡ و نە منداڵیشیان إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها يُرِيدُ - ٱللَّهُ خودا (-دەیەوێت)

لِيُعَذِّبَهُم تا عەزاب و ئەشكەنجەیان بدا بِهَا پێی فِي لە ٱلۡحَيَوٰةِ ژیانی ٱلدُّنۡيَا دونیا وَتَزۡهَقَ و - أَنفُسُهُمۡ گیان و ڕۆحیان (-دەربچێت)

وَهُمۡ لەكاتێ ئەوان كَٰفِرُونَ كافر و بێبڕوان (٥٥) وَيَحۡلِفُونَ و سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا إِنَّهُمۡ كە بەڕاستی ئەوان

لَمِنكُمۡ هەر لەنگۆن وَمَا و- هُم ئەوان مِّنكُمۡ لە ئێوە (-نین) وَلَٰكِنَّهُمۡ بەڵام ئەوان قَوۡمٌ خەڵكێكن يَفۡرَقُونَ دەترسێن (٥٦)

لَوۡ ئەگەر يَجِدُونَ بدۆزنەوە مَلۡجَـًٔا حەشارگەیەک أَوۡ یان مَغَٰرَٰتٍ ئەشكەوتان أَوۡ یان مُدَّخَلًا هەرجێیەک خۆی تێبكوتن

لَّوَلَّوۡاْ پشتهه‌ڵده‌که‌ن و ڕووده‌که‌ن إِلَيۡهِ بۆ لای ئه‌وێ وَهُمۡ و ئه‌وان يَجۡمَحُونَ خێرا ڕاده‌که‌ن و ئاوڕ نادەنەوە (٥٧)

وَمِنۡهُم له‌وان (هه‌یه‌) مَّن كه‌سانێک يَلۡمِزُكَ تانه‌و ته‌شه‌ر و په‌للارت لێده‌دات فِي له‌باره‌ی

ٱلصَّدَقَٰتِ (دابه‌شکردنی) خێر و صه‌ده‌قه‌کان فَإِنۡ جا ئه‌گه‌ر أُعۡطُواْ پێیان بدرێت مِنۡهَا لێی رَضُواْ ڕازی ده‌بن وَإِن و ئه‌گه‌ر لَّمۡ -

يُعۡطَوۡاْ پێیان (-نه‌) درێت مِنۡهَآ لێی إِذَا ئه‌و کات هُمۡ ئه‌وان يَسۡخَطُونَ تووڕه‌ده‌بن (وناڕه‌زایی ده‌رده‌بڕن) (٥٨) وَلَوۡ وئه‌گه‌ر

أَنَّهُمۡ ئه‌وان رَضُواْ ڕازی بووان به‌ مَآ ئه‌وه‌ی ءَاتَىٰهُمُ - ٱللَّهُ خودا وَرَسُولُهُۥ و پێغه‌مبه‌ره‌که‌ی (-پێیان دان) وَقَالُواْ و (بڵێن)

حَسۡبُنَا بۆ ئێمه‌ به‌سسه‌ ٱللَّهُ خودا سَيُؤۡتِينَا دوای - ٱللَّهُ خودا (-پێمان ده‌دات) مِن له‌ فَضۡلِهِۦ زێده‌ به‌خششی خۆی

وَرَسُولُهُۥٓ و پێغه‌مبه‌ره‌که‌شی إِنَّآ بێگومان ئێمه‌ إِلَى بۆلای ٱللَّهِ خودا یه‌ رَٰغِبُونَ ئاره‌زوو و خواسته‌که‌نمان (٥٩)

إِنَّمَا له‌ڕاستیدا - ٱلصَّدَقَٰتُ صه‌ده‌قه‌ی زه‌کات (-هه‌ر بۆ ئه‌وانه‌ن:) لِلۡفُقَرَآءِ لۆ فه‌قیره‌کان وَٱلۡمَسَٰكِينِ و ده‌ستکورت و که‌مده‌رامه‌ته‌کان

وَٱلۡعَٰمِلِينَ و کارکه‌ره‌کان عَلَيۡهَا له‌سه‌ری وَٱلۡمُؤَلَّفَةِ و (ئه‌وانه‌ی) - قُلُوبُهُمۡ دڵه‌کانیان (-ڕازیکراوه‌ بۆ موسڵمانیه‌تی) وَفِي و له‌ پێناو

ٱلرِّقَابِ ئازادکردنی گه‌رده‌نه‌کان (ئازادکردن له‌به‌ندایه‌تی) وَٱلۡغَٰرِمِينَ و قه‌رداره‌کان وَفِي و له‌ سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَٱبۡنِ و کوڕی

ٱلسَّبِيلِ ڕێگا (ئه‌وه‌ی سه‌فه‌ریکردووه‌ و لێی بڕاوه‌) فَرِيضَةً فه‌رز و واجبێکه‌ مِّنَ له‌ لایه‌ ٱللَّهِ خودا وه‌ وَٱللَّهُ و خودا

عَلِيمٌ ته‌واو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٌ ته‌واو کاربه‌جێ (یه‌) (٦٠) وَمِنۡهُمُ و له‌وانیش (هه‌یه‌) ٱلَّذِينَ ئه‌وانه‌ی يُؤۡذُونَ ئه‌زیه‌ت ده‌ده‌نه‌

ٱلنَّبِيَّ پێغه‌مبه‌ر وَيَقُولُونَ و ده‌ڵێن هُوَ ئه‌و أُذُنٌ گوێ یه‌ (هه‌ر گوێده‌گرێ و باوه‌ڕده‌کا) قُلۡ بڵێ أُذُنُ گوێ و گوێگری

خَيۡرٍ خێر و چاکه‌یه‌ لَّكُمۡ بۆتان يُؤۡمِنُ بڕوادێنێ بِٱللَّهِ به‌خودا وَيُؤۡمِنُ و بڕوا ده‌کات لِلۡمُؤۡمِنِينَ به‌ بڕواداران

وَرَحۡمَةٌ و به‌زه‌یی و میهره‌بانیه‌ لِّلَّذِينَ بۆ ئه‌و(که‌س) انه‌ی ءَامَنُواْ بڕوایان هێنا مِنكُمۡ له‌نگۆ وَ ٱلَّذِينَ ئه‌وانه‌ی

يُؤۡذُونَ ئه‌زیه‌ت ده‌ده‌نه‌ رَسُولَ په‌یامبه‌ری ٱللَّهِ خودا لَهُمۡ بۆیان (هه‌یه‌) عَذَابٌ عه‌زاب و ئه‌شکه‌نجه‌یه‌کی أَلِيمٌ زۆر به‌ ئازار

(٦١) يَحۡلِفُونَ سوێند ده‌خۆن بِٱللَّهِ به‌خودا لَكُمۡ بۆتان لِيُرۡضُوكُمۡ تا ڕازیتان بکه‌ن وَٱللَّهُ و خودا وَرَسُولُهُۥٓ و پێغه‌مبه‌ره‌که‌ی

أَحَقّ هەقترە أَن کە يُرۡضُوه ڕازی بکەن إِن ئەگەر كَانُوا ئەوان- مُؤۡمِنِين بڕواهێن (-بوو بن) (٦٢)

أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓا ئایا نەیانزانیبوو أَنَّهُۥ بەدڵنیایی مَن ئەوەی يُحَادِدِ ڕکابەری بکات لەگەڵ ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی

فَأَنَّ ئەوە بەدڵنیایی لَهُۥ لۆ وی (هەیە) نَار ئاگری جَهَنَّمَ دۆزەخ خَٰلِدٗا هەتاهەتا ماوە یە فِيهَا تیایدا ذَٰلِكَ ئەوەیە

ٱلۡخِزۡيُ شەرمەزاری و ڕیسوایی ٱلۡعَظِيمُ زۆر گەورە و مەزن (٦٣) يَحۡذَرُ - ٱلۡمُنَٰفِقُونَ مونافیق و دووڕووەکان (-وریا دەبن و دەترسن)

أَن نەکا تُنَزَّلَ دابەزێ عَلَيۡهِمۡ لەسەریان سُورَةٞ سورەتێک تُنَبِّئُهُم نهێنیان دەربکات بِمَا بەوەی فِي لە قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان دایە

قُلِ بڵێ ٱسۡتَهۡزِءُوٓا هەر گاڵتە بکەن إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا مُخۡرِجٞ دەرخەری مَّا ئەوەیە

تَحۡذَرُونَ کە ئێوە و وریایی لێدەکەن و لێی دەترسن (٦٤) وَلَئِن و ئەگەر سَأَلۡتَهُمۡ پرسیاریان لێ بکەییت

لَيَقُولُنَّ بەدڵنیایی ئەوان دەڵێن إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها كُنَّا ئێمە ئەوکات نَخُوضُ بەناودەکەوتین وَنَلۡعَبُ و یاریمان دەکرد قُلۡ بڵێ

أَبِٱللَّهِ بە خودا وَءَايَٰتِهِۦ و ئایەتەکانی وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی كُنتُمۡ ئێوە ئەوکات تَسۡتَهۡزِءُونَ گەمە و گاڵتەتان دەکرد (٦٥)

لَا تَعۡتَذِرُوا عوزر مەهێننەوە قَدۡ بەڕاستی كَفَرۡتُم کوفرتان کرد بَعۡدَ لەدوای إِيمَٰنِكُمۡ بڕوایەکەتان إِن ئەگەر نَّعۡفُ خۆش بین

عَن لە طَآئِفَةٖ کۆمەڵێ مِّنكُمۡ لە ئێوە نُعَذِّبۡ عەزاب و ئەشکەنجە دەدین طَآئِفَةَۢ کۆمەڵێک بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەوەی ئەوان كَانُوا -

مُجۡرِمِينَ تاوانکار (-بوون) (٦٦) ٱلۡمُنَٰفِقُونَ مونافیق و دووڕووەکان وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتُ و مونافیق و دووڕووەکانیش (لە ئافرەتان)

بَعۡضُهُم هەندێکیان مِّنۢ لە بَعۡضٖ هەندێکن يَأۡمُرُونَ فەرمان دەکەن بِٱلۡمُنكَرِ بە خراپە و ناپەسەندی

وَيَنۡهَوۡنَ و قەدەغەکاری دەکەن عَنِ لە ٱلۡمَعۡرُوفِ چاکە و کاری پەسەند وَيَقۡبِضُونَ و قەپات دەکەن و دەقوچێننەوە

أَيۡدِيَهُمۡ دەستەکانیان (قرچۆکی دەکەن) نَسُوا ئەوان وازیاهێنا و لەبیریانکرد ٱللَّهَ خودا فَنَسِيَهُمۡ جا ئەویش وازی لێهێنان و گوێی پێنەدان

إِنَّ بەدڵنیایی ٱلۡمُنَٰفِقِينَ دوو ڕووەکان هُمُ هەرخۆیان ن ٱلۡفَٰسِقُونَ فاسق و دەرچوو لەدین (٦٧) وَعَدَ -

ٱللَّهُ خودا (-بەڵێنی داوە) بە ٱلۡمُنَٰفِقِينَ پیاوە دوو ڕووەکان وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتِ و دووڕوە ژنەکان وَٱلۡكُفَّارَ و کافرەکان نَارَ ئاگری

جَهَنَّمَ دۆزەخ خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَا تیایدایە هِيَ ئەو حَسْبُهُمْ بەسسە بۆیان

وَلَعَنَهُمُ و لەعنەتی لێکردوون و بێبەشی کردوون لەڕەحمەتی خۆی ٱللَّهُ خودا وَلَهُمْ و هەیانە عَذَابٌ عەزاب وئەشکەنجەیێکی

مُّقِيمٌ بەرپاکراوی بەردەوام (٦٨) كَٱلَّذِينَ وەک ئەوانەی مِن لە قَبْلِكُمْ پێش ئێوە كَانُوٓا ئەوان -

أَشَدَّ توندتر و بەهێزتر (-بوون) مِنكُمْ لەنگۆ قُوَّةً لە هێز و تواناداا وَأَكْثَرَ و زۆرتر (بوو) أَمْوَٰلًا ماڵ و سامانیان وَأَوْلَٰدًا و مناڵیان

فَٱسْتَمْتَعُوا جا خۆشیان بینی و ڕایانبوارد بِخَلَٰقِهِمْ بە بەشی خۆیان فَٱسْتَمْتَعْتُم ئیتر ئێوەش خۆشیتان بینی و ڕاتانبوارد

بِخَلَٰقِكُمْ بە بەشی خۆتان كَمَا هەرچۆن ٱسْتَمْتَعَ خۆشیان بینی و ڕایانبوارد ٱلَّذِينَ ئەوانەی مِن لە قَبْلِكُم پێش ئێوە

بِخَلَٰقِهِمْ بە بەشی خۆیان وَخُضْتُمْ و بەناوکەوتن كَٱلَّذِي وەک ئەوەی خَاضُوٓا ئەوان بەناوکەوتن أُولَٰٓئِكَ ئەوان

حَبِطَتْ بۆش و بەتاڵ بوویەوە أَعْمَٰلُهُمْ کار وکردەوەکانیان فِي لە ٱلدُّنْيَا دونیا وَٱلْأَخِرَةِ و ڕۆژی دوایی وَأُولَٰٓئِكَ و ئەوان

هُمُ هەرخۆیان ن ٱلْخَٰسِرُونَ زیانمەندان (٦٩) أَلَمْ يَأْتِهِمْ ئایا بۆیان نەهات نَبَأُ گرنگە هەواڵی ٱلَّذِينَ ئەوانەی مِن لە

قَبْلِهِمْ پێش ئەوان (بوون) قَوْمِ قەومی نُوحٍ (پێغەمبەر) نووح وَعَادٍ و (قەومی) عاد وَثَمُودَ و (قەومی) ثەموود وَقَوْمِ و قەومی

إِبْرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم وَأَصْحَٰبِ و خەلکی مَدْيَنَ شارۆچکەی مەدیەن وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتِ و (دێیە) سەراوژێرکراوەکان

أَتَتْهُمْ بۆیان هێنان رُسُلُهُم پەیامبەرانیان بِٱلْبَيِّنَٰتِ بەڵگەی ڕوون و ئاشکراو موعجیزات فَمَا ئیتر شتێ نە كَانَ بوو ٱللَّهُ خودا

لِيَظْلِمَهُمْ ستەمیان لێبکات وَلَٰكِن بەڵام كَانُوٓا ئەوان ئەوکات أَنفُسَهُمْ هەر لە خۆیان يَظْلِمُونَ زوڵم وستەمیان دەکرد (٧٠)

وَٱلْمُؤْمِنُونَ و بروا دارەکان وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ و بڕوادارەکانی (ئافرەت) بَعْضُهُمْ هەندێکیان أَوْلِيَآءُ دۆست و پشتیوانی بَعْضٍ هەندێکن

يَأْمُرُونَ فەرمان دەکەن بِٱلْمَعْرُوفِ بە کاری چاک و پەسند وَيَنْهَوْنَ و قەدەغەکاری دەکەن عَنِ لە ٱلْمُنكَرِ خراپە و کاری ناپەسند

وَيُقِيمُونَ و ڕێک و پێک دەکەن ٱلصَّلَوٰةَ نوێژ وَيُؤْتُونَ و دەبەخشن ودێنن ٱلزَّكَوٰةَ زەکات (پاککاری و برەودان)

وَيُطِيعُونَ و گوێڕایەڵی دەکەن لە ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥٓ و پێغەمبەرەکەی أُولَٰٓئِكَ ئەوان سَيَرْحَمُهُمُ بەدڵنیایی ڕەحمیان پێدەکان

ٱللَّهُ خودا إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا عَزِيزٌ زاڵی باڵادەست ی حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ (یە) (٧١) وَعَدَ -

ٱللَّهُ خودا (-بەڵێنی داوە) بە ٱلْمُؤْمِنِينَ پیاوە بڕوادارەکان وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ و ئافرەتە بڕوادارەکان جَنَّٰتٍ باخ و بەهەشتانێ تَجْرِي دڕوات

مِن لە تَحْتِهَا ژێریاندا ٱلْأَنْهَٰرُ ڕووبارەکان خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَا تیایدا وَمَسَٰكِنَ و ماڵ و نشینگایانێکی طَيِّبَةً چاک و پاک

فِي لە ناو جَنَّٰتِ باخ و بەهەشتانی عَدْنٍ عەدن (نەبڕاوەی هەتاهەتایێ) وَرِضْوَٰنٌ و ڕەزامەندییێکی مِّنَ لە ٱللَّهِ خوداوە

أَكْبَرُ گەورەترە ذَٰلِكَ و ئەوە هُوَ هەرخۆی ٱلْفَوْزُ بردنەوەی ٱلْعَظِيمُ ئەوپەڕی شکۆداری گەورە یە (٧٢) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی

ٱلنَّبِيُّ پێغەمبەر جَٰهِدِ جیهاد بکە و بجەنگێ دژ بە ٱلْكُفَّارَ کافرەکان وَٱلْمُنَٰفِقِينَ و دوو ڕووەکان وَٱغْلُظْ و توووند بە عَلَيْهِمْ لەسەریان

وَمَأْوَىٰهُمْ و ماڵ و جێگایان جَهَنَّمُ دۆزەخە وَبِئْسَ و خەراپترین ٱلْمَصِيرُ چارەنووس و سەرئەنجام ە (٧٣)

يَحْلِفُونَ سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا مَا قَالُوا۟ نەیان گوتووە وَلَقَدْ و بەدڵنیایی قَالُوا۟ گوتیان كَلِمَةَ وتەی ٱلْكُفْرِ کوفر و بێبڕوایی

وَكَفَرُوا۟ و کوفریانکرد و بێبڕوا بوون بَعْدَ لەدوای إِسْلَٰمِهِمْ ئیسلام بونیان وَهَمُّوا۟ و هەوڵی تەواویان دان بِمَا بە شتێک

لَمْ يَنَالُوا۟ دەستیان نەگەیشتێ وَمَا و - نَقَمُوٓا۟ ناڕازی و تووڕە (-نە) بوون لە إِلَّآ شتێ مەگەر أَنْ ئەوەی کە أَغْنَىٰهُمُ - ٱللَّهُ خودا

وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەی (-دەوڵەمەندیانی کردن) مِن لە فَضْلِهِۦ زێدە بەخششی خۆی فَإِن جا ئەگەر

يَتُوبُوا۟ پەشیمان ببنەوە و بگەڕێنەوە تۆبە بکەن يَكُ - خَيْرًا باشتر و خێرتر (-دەبێت) لَّهُمْ بۆیان وَإِن و ئەگەر يَتَوَلَّوْا۟ پشت هەڵبکەن

يُعَذِّبْهُمُ عەزاب و ئەشکەنجەیان دەدات ٱللَّهُ خودا عَذَابًا عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمًا زۆر بە ئازار فِي لە ٱلدُّنْيَا دونیا

وَٱلْءَاخِرَةِ و ڕۆژی دوایی وَمَا و نیە لَهُمْ بۆیان فِي لە ٱلْأَرْضِ زەوی مِن (هیچ) وَلِيٍّ دۆست

وَلَا نَصِيرٍ و نە (هیچ) پشتیوان و یارمەتدەرێک (٧٤) وَمِنْهُم و لەوان (هەیە) مَّنْ کەسانێک عَٰهَدَ بەڵێنی داوە بە ٱللَّهَ خودا

لَئِنْ بەدڵنیایی ئەگەر ءَاتَىٰنَا ئەوە پێمان بدات مِن لە فَضْلِهِۦ زێدە بەخششی خۆی لَنَصَّدَّقَنَّ ئەوە خێر و صەدەقە هەر دەکەین

وَلَنَكُونَنَّ و بەدڵنیایی - مِنَ لە ٱلصَّٰلِحِينَ پیاوچاکان (-دەبین) (٧٥) فَلَمَّآ جاکاتێ ءَاتَىٰهُم پێیدان مِّن لە

فَضۡلِهِۦ زێدە بەخششی خۆی بَخِلُوا ڕەزیلی و قرچۆکیانکرد بِهِۦ پێی وَتَوَلَّوا و پشتیان هەلکرد وَّهُم و ئەوان

مُّعۡرِضُون ڕوو وەرگێڕاو بوون (ئاوەڕیان نەدەداوە) (٧٦) فَأَعۡقَبَهُمۡ جا بۆیانی جێهێشت نِفَاقًا دووڕوویی (جیای ڕووکار و ناخ) فِي لە

قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان إِلَىٰ تاکو يَوۡمِ ئەو ڕۆژەی يَلۡقَوۡنَهُۥ پێی دەگەن بِمَا بەهۆی أَخۡلَفُوا نەیانبردەسەر لەگەڵ ٱللَّهَ خودا

مَا وَعَدُوهُ ئەو بەڵێنەی کە پێیان دابوو وَبِمَا و بەهۆی كَانُوا پێشان يَكۡذِبُون درۆیان دەکرد (٧٧) أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓا ئایا نەیانزانیبوو

أَنَّ بێگومان کە ٱللَّهَ خودا يَعۡلَمُ دەزانێ سِرَّهُمۡ نهێنیەکانیان وَنَجۡوَىٰهُمۡ و چپەچپ و قسەی نێوانیان وَأَنَّ و بێگومان کە ٱللَّهَ خودا

عَلَّٰمُ ئەوپەڕی زانای ٱلۡغُيُوبِ هەموو غەیب و نهێنی و نادیارەکان ە (٧٨) ٱلَّذِين ئەوانەی يَلۡمِزُون تانە و تەشەر و پەللار ئەدەن لە

ٱلۡمُطَّوِّعِين بەخۆبەخشەکان مِن لە ٱلۡمُؤۡمِنِين بڕوادارەکان فِي لە (بارەی) ٱلصَّدَقَٰتِ خێر و صەدەقەکان وَ ٱلَّذِين ئەوانەی

لَايَجِدُون نادۆزنەوە إِلَّا شتێ جگەلە جُهۡدَهُمۡ هەوڵ و توانای خۆیان فَيَسۡخَرُون ئیتر گاڵتەدەکەن مِنۡهُمۡ پێیان سَخِرَ -

ٱللَّهُ خودا (-گاڵتەیکردووە) مِنۡهُمۡ پێیان وَلَهُمۡ و بۆیان هەیە عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆر بەژان و ئازار (٧٩)

ٱسۡتَغۡفِرۡ داوای لێخۆش بوون بکە لَهُمۡ بۆیان أَوۡ یان لَاتَسۡتَغۡفِرۡ داوای لێخۆشبوون نەکەی لَهُمۡ بۆیان إِن ئەگەر

تَسۡتَغۡفِرۡ داوای لێخۆش بوون بکە لَهُمۡ بۆیان سَبۡعِين حەوتا مَرَّةً جار فَلَن ئەوەهەرگیز - يَغۡفِرَ خۆش(-نا) بێت ٱللَّهُ خودا

لَهُمۡ لێیان ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەوەی ئەوان كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون بِٱللَّهِ بەخودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی

وَٱللَّهُ و خودا لَايَهۡدِي ڕێنموونی ناکات ٱلۡقَوۡمَ ئەوقەومەی ٱلۡفَٰسِقِين کە فاسیق و دەرچوون (٨٠) فَرِحَ دڵخۆش بوون

ٱلۡمُخَلَّفُون دواکەوتە و بەجێماوەکان بِمَقۡعَدِهِمۡ بە دانیشتنیان خِلَٰفَ لەدوای رَسُولِ پێغەمبەری ٱللَّهِ خودا وَكَرِهُوٓا و حەزیان نەکرد

أَن کە يُجَٰهِدُوا جیهاد و تێکۆشان بکەن بِأَمۡوَٰلِهِمۡ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمۡ و خۆیان فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا

وَقَالُوا وگوتیان لَاتَنفِرُوا ڕامەپەڕن (بۆ جیهاد) فِي لە کاتی ٱلۡحَرِّ گەرما قُلۡ بڵێ نَارُ ئاگری جَهَنَّمَ دۆزەخ أَشَدُّ توندتر و بەهێزتر

حَرًّا لە گەرمی لَّوۡ ئەگەر كَانُوا ئەوان - يَفۡقَهُون تێگەیشت (-بووان) (٨١) فَلۡيَضۡحَكُوا با پێبکەنن قَلِيلًا کەمێک

وَلۡيَبۡكُوا و با بگرییَن كَثِيرٗا زۆر جَزَآءَۢ وەک سزایەک بِمَا بەوەی كَانُوا پێشان يَكۡسِبُونَ بەدەستیان دەهێنا (٨٢)

فَإِن جا ئەگەر رَّجَعَكَ - ٱللَّهُ خودا (-تۆی گێڕایەوە) إِلَىٰ بۆلای طَآئِفَةٖ کۆمەڵێ مِّنۡهُمۡ لەوان

فَٱسۡتَـٔۡذَنُوكَ ئەوسا داوای مۆڵەتیانکرد لێت لِلۡخُرُوجِ بۆ دەرچوون (بۆ جەنگ و جیهاد) فَقُل جا بڵێ لَّن - تَخۡرُجُوا دەر(-نا) چن

مَعِيَ لەگەڵم أَبَدٗا هەرگیز وَلَن و - تُقَٰتِلُوا (-نا) جەنگن مَعِيَ لەگەڵ من عَدُوًّاۖ (دژ بە هیچ) دوژمنێک إِنَّكُمۡ بەدڵنیایی ئێوە

رَضِيتُم ڕازی بوون بِٱلۡقُعُودِ بە دانیشتن أَوَّلَ یەکەم مَرَّةٖ جار فَٱقۡعُدُوا دە دانیشن مَعَ لەگەڵ

ٱلۡخَٰلِفِينَ بەجێماوەکان (پیر و پەککەوتە و ژن و منداڵەکان) (٨٣) وَلَا تُصَلِّ و نوێژ مەکە عَلَىٰٓ لە سەر أَحَدٖ یەکێک مِّنۡهُم لەوان

مَّاتَ (کاتێ) مرد أَبَدٗا هەرگیز وَلَا تَقُمۡ و ڕامەوەستە عَلَىٰ لە سەر قَبۡرِهِۦٓۖ قەبرەکەی إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان

كَفَرُوا کوفریانکرد و بێ بڕوابوون بِٱللَّهِ بەخودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی وَمَاتُوا و مردن وَهُمۡ و ئەوان

فَٰسِقُونَ فاسیق و لەدین دەرچوو ن (٨٤) وَلَا تُعۡجِبۡكَ و سەرسامت نەکات أَمۡوَٰلُهُمۡ ماڵ و سامانیان وَأَوۡلَٰدُهُمۡۚ و منداڵیان

إِنَّمَا لەڕاستیدا تەنها يُرِيدُ - ٱللَّهُ خودا (-دەیەوێت) أَن کە يُعَذِّبَهُم عەزاب و ئەشکەنجەیان بدات بِهَا پێی فِي لە ٱلدُّنۡيَا دونیا

وَتَزۡهَقَ وەدەربچێت أَنفُسُهُمۡ گیانیان وَهُمۡ لەحاڵێ کە ئەوان كَٰفِرُونَ کافر و بێبڕوان (٨٥) وَإِذَآ و ئەگەر أُنزِلَتۡ دابەزێنرا

سُورَةٌ سورەتێک أَنۡ کە ءَامِنُوا بڕوا بهێنن بِٱللَّهِ بەخودا وَجَٰهِدُوا و جەنگ و جیهاد بکەن مَعَ لەگەڵ رَسُولِهِ پێغەمبەرەکەی

ٱسۡتَـٔۡذَنَكَ مۆڵەتت لێ وەردەگرێ أُوْلُوا کەسە خاوەن ٱلطَّوۡلِ دەوڵەمەندی و تواناداراەکان مِنۡهُمۡ لەوان وَقَالُوا و (دەڵێن)

ذَرۡنَا لێمانگەڕێ نَكُن - مَّعَ لەگەڵ ٱلۡقَٰعِدِينَ دانیشتوەکان (-بین) (٨٦) رَضُوا ڕازی بوون بِأَن بە ئەوەی يَكُونُوا ئەوان -

مَعَ لەگەڵ ٱلۡخَوَالِفِ ژنانی لەماڵ ماوە (-بن) وَطُبِعَ و مۆر خرایە عَلَىٰ سەر قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان فَهُمۡ جا ئەوان

لَا يَفۡقَهُونَ باش تێناگەن (٨٧) لَٰكِنِ بەڵام ٱلرَّسُولُ پێغەمبەر وَٱلَّذِينَ ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوا بڕوایان هێنا مَعَهُۥ لەگەڵ ئەو

جَٰهَدُوا تێکۆشان و جیهادیانکرد بِأَمۡوَٰلِهِمۡ بە ماڵ و سامانیان وَأَنفُسِهِمۡۚ و گیانی خۆیان وَأُوْلَٰٓئِكَ و ئەوان لَهُمُ لۆیان هەیە

ٱلْخَيْرَٰتُ خێر و چاکەکان وَأُوْلَٰٓئِكَ و ئەوان هُمُ هەرخۆیان ٱلْمُفْلِحُونَ سەرکەوتوو و رزگاربوو ن (٨٨) أَعَدَّ ئامادەیکردوە

ٱللَّهُ خودا لَهُمْ بۆیان جَنَّٰتٍ باخ و بەهەشتانێ تَجْرِي دڕوات مِن لە تَحْتِهَا ژێریاندا ٱلْأَنْهَٰرُ ڕووبارەکان خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن

فِيهَا تیایدایە ذَٰلِكَ ئەوویە ٱلْفَوْزُ بردنەوەی ٱلْعَظِيمُ زۆر گەورە و مەزنی و ئەوپەڕی شکۆدار (٨٩) وَجَآءَ و هاتن

ٱلْمُعَذِّرُونَ عوزر خوازەکان مِنَ لە ٱلْأَعْرَابِ عارەبە دەشتەکیەکان لِيُؤْذَنَ تا مۆڵەتبدرێ لَهُمْ پێیان وَقَعَدَ و دانیشتن

ٱلَّذِينَ ئەوانەی كَذَبُوا۟ بەدرۆیان دانا و بڕوایان نەهێنا بە ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی سَيُصِيبُ و پاشان - ٱلَّذِينَ ئەوانەی

كَفَرُوا۟ کوفریانکرد و بێ بڕوابوون مِنْهُمْ لەوان (-توشیان دەبێت) عَذَابٌ عەزاب و ئەشکەنجەیەکی أَلِيمٌ زۆر بە ئازار (٩٠)

لَّيْسَ شتێ نییە عَلَى لە سەر ٱلضُّعَفَآءِ لاواز و بێهێزان وَلَا عَلَى و (نە) لە سەر ٱلْمَرْضَىٰ نەخۆشان وَلَا عَلَى و (نە) لە سەر

ٱلَّذِينَ ئەوانەی لَا يَجِدُونَ نادۆزنەوە و دەستیان ناکەوێت مَا يُنفِقُونَ شتێ ببەخشن حَرَجٌ (نیە لەسەریان) گلەیی و تاوانێک

إِذَا ئەگەر نَصَحُوا۟ ئامۆژگاری بکەن لِلَّهِ بۆ خودا وَرَسُولِهِۦ و پێغەمبەرەکەی مَا عَلَى نیە لە سەر ٱلْمُحْسِنِينَ چاکەکارەکان

مِن (هیچ) سَبِيلٍ رێ و بەڵگەیەک (بۆ تاوانبارکردن) وَٱللَّهُ و خودا غَفُورٌ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمٌ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە

(٩١) وَلَا عَلَى و هەروەها نیە لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەی إِذَا کاتێ مَآ کە أَتَوْكَ هاتنە لای تۆ

لِتَحْمِلَهُمْ تا سواریان بکەیت (سواریان بۆ دابین بکەی) قُلْتَ وتت لَآ - أَجِدُ دەستم (-نا) کەوێت مَآ شتێ أَحْمِلُكُمْ ئێوە سوارکەم

عَلَيْهِ لەسەری تَوَلَّوا۟ ئەوان پشتیا هەڵکرد و ڕۆیشتن وَّأَعْيُنُهُمْ و چاوەکانیان تَفِيضُ پڕ بوو لێی ڕژا مِنَ لە ٱلدَّمْعِ فرمێسک

حَزَنًا لە خەمی ئەوەی أَلَّا يَجِدُوا۟ کە نادۆزنەوە مَا يُنفِقُونَ شتێ بیبەخشنەوە (٩٢) إِنَّمَا لەڕاستیدا

ٱلسَّبِيلُ ڕێگا و بەڵگە (بۆ تاوانبارکردن) عَلَى لە سەر ٱلَّذِينَ ئەوانەیە يَسْتَـْٔذِنُونَكَ کە مۆڵەت وەردەگرن لە تۆ وَهُمْ و ئەوانیش

أَغْنِيَآءُ دەوڵەمەندان ێکن رَضُوا۟ ڕازی بوون بِأَن بە ئەوەی يَكُونُوا۟ - مَعَ لەگەڵ ٱلْخَوَالِفِ ژنانی لەماڵ ماوە (-بن) وَطَبَعَ -

ٱللَّهُ خودا (-مۆری ناوە) عَلَىٰ لە سەر قُلُوبِهِمْ دڵەکانیان فَهُمْ جا ئەوان لَا يَعْلَمُونَ نازانن و تێناگەن (٩٣)

يَعۡتَذِرُونَ بەهانە و عوزر دێننەوە إِلَيۡكُمۡ بۆتان إِذَا ئەگەر رَجَعۡتُمۡ گەڕانەوە إِلَيۡهِمۡ بۆلایان قُل بڵێ لَّا - تَعۡتَذِرُوا عوزر مەهێننەوە

لَن نُّؤۡمِنَ هەرگیز بروا ناکەین لَكُمۡ پێتان قَدۡ بەڕاستی نَبَّأَنَا - ٱللَّهُ خودا (-خەبەری پێداین بە نەزانراوەکان) مِنۡ لە

أَخۡبَارِكُمۡ هەواڵی ئێوە وَسَيَرَى و بەدڵنیایی دوایی - ٱللَّهُ خودا (-دەبینێ) عَمَلَكُمۡ کارەکانتان وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەشی ثُمَّ ئینجا

تُرَدُّونَ دەگێڕدرێنەوە إِلَىٰ بۆلای عَٰلِمِ زانای ٱلۡغَيۡبِ غەیب و پەنهانی ونادیارەکان وَٱلشَّهَٰدَةِ و (زانای) دیار و ئاشکراکان یش

فَيُنَبِّئُكُم جا خەبەری ڕاست و دروستتان دەداتێ بِمَا بەوەی كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانکرد (٩٤)

سَيَحۡلِفُونَ پاشان ئەوان سوێند دەخۆن بِٱللَّهِ بەخودا لَكُمۡ بۆتان إِذَا کاتێ ٱنقَلَبۡتُمۡ گەڕانەوە إِلَيۡهِمۡ بۆ لایان لِتُعۡرِضُوا تا ڕوو وەرگێڕن

عَنۡهُمۡ لێیان فَأَعۡرِضُوا جا ڕوو وەرگێڕن عَنۡهُمۡ لێیان إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان رِجۡسٌ ناپاک و پیسن وَمَأۡوَىٰهُمۡ و ماڵ و جێگایان

جَهَنَّمُ دۆزەخێکە جَزَآءَۢ سزابێت بِمَا بەوەی كَانُوا پێشان يَكۡسِبُونَ بەدەستیان دەهێنا و دەیانکرد (٩٥) يَحۡلِفُونَ سوێند دەخۆن

لَكُمۡ بۆتان لِتَرۡضَوۡا تا ڕازی بن عَنۡهُمۡ لێیان فَإِن جا ئەگەر تَرۡضَوۡا ئێوەش ڕازی ببن عَنۡهُمۡ لێیان فَإِنَّ ئەوە بێگومان ٱللَّهَ خودا

لَا يَرۡضَىٰ ڕازی نابێت عَنِ لەو ٱلۡقَوۡمِ قەوم و خەڵکەی کە ٱلۡفَٰسِقِينَ فاسق و لاڕێ و لە دین دەرچوو ون (٩٦)

ٱلۡأَعۡرَابُ عارەبە دەشتەکیەکان أَشَدُّ توندتر و بەهێزترن كُفۡرًا لە کوفر و بێبڕوایی وَنِفَاقًا و دوو ڕوویی وَأَجۡدَرُ و شایەن و نزیکترن

أَلَّا يَعۡلَمُوا کە نەزانن حُدُودَ سنورەکانی مَآ ئەوەی أَنزَلَ - ٱللَّهُ خودا (-دایبەزاندوە) عَلَىٰ لە سەر رَسُولِهِۦ پێغەمبەرەکەی

وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ (یە) (٩٧) وَمِنَ و لە ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەکیەکان (هەیە)

مَن ئەوکەسانەی کە يَتَّخِذُ - مَا يُنفِقُ ئەوەی ئەیبەخشی بۆ خێر (-دادەنێت بە) مَغۡرَمًا غەرامە و بەزۆر لێسەنراو

وَيَتَرَبَّصُ و چاوەڕوانە بێت بِكُمُ بەسەرتان ٱلدَّوَآئِرَ بەڵا و موصیبەتەکان عَلَيۡهِمۡ بەسەر ئەوان بێت دَآئِرَةُ بەڵا و ڕووداوی

ٱلسَّوۡءِ خراپ و نابوود وَٱللَّهُ و خودا سَمِيعٌ زۆر بیسەری عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادارە (٩٨) وَمِنَ و لە

ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەکیەکان (هەیە) مَن کەسانێک يُؤۡمِنُ بروا دێنێ بِٱللَّهِ بەخودا وَٱلۡيَوۡمِ و ڕۆژی ٱلۡأٓخِرِ دووایی وَيَتَّخِذُ و -

مَا يُنفِقُ ئەوەی دەیبەخشێ بۆ خێرکردن (-دادەنێ بە) قُرُبَٰتٍ نزیکخەرەوەکان عِندَ لە لای ٱللَّهِ خودا

وَصَلَوَٰتِ و (دەخوازێ پێی) دوعای خێری ٱلرَّسُولِ پێغەمبەر أَلَآ دەبزانن إِنَّهَا بەدڵنیایی ئەوان قُرۡبَةٌ نزیکخەرەوە و خێری قبوڵکراون

لَّهُمۡ بۆیان سَيُدۡخِلُهُمُ بەدڵنیایی لە داهاتوو - ٱللَّهُ خودا (-دەیان خاتە) فِي ناو رَحۡمَتِهِۦٓ میهرەبانی خۆی (لە بەهەشت) إِنَّ بەدڵنیایی

ٱللَّهَ خودا غَفُورٌ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمٌ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە (٩٩) وَٱلسَّٰبِقُونَ و پێشەنگەکان

ٱلۡأَوَّلُونَ یەکەمینەکانمان مِنَ لە ٱلۡمُهَٰجِرِينَ کۆچکەرەکان وَٱلۡأَنصَارِ و پشتیوان و کۆمەککارەکان وَ ٱلَّذِينَ ئەوانەی

ٱتَّبَعُوهُم دوایان کەوتن بِإِحۡسَٰنٍ بە چاکە و بەزۆر چاکی رَّضِيَ ڕازی بوو ٱللَّهُ خودا عَنۡهُمۡ لێیان وَرَضُواْ و ڕازی بوون عَنۡهُ لێی

وَأَعَدَّ و ئامادەیکردوە لَهُمۡ بۆیان جَنَّٰتٍ باخ و بەهەشتانێ تَجۡرِي دڕوات تَحۡتَهَا لەژێریاندا ٱلۡأَنۡهَٰرُ ڕووبارەکان

خَٰلِدِينَ هەتاهەتایێ ماوەن فِيهَآ تیایدا أَبَدٗاۚ بەنەبڕاوەیی ذَٰلِكَ ئەوەیە ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی ٱلۡعَظِيمُ زۆر گەورە و مەزنی ئەوپەڕی شکۆدار

(١٠٠) وَمِمَّنۡ ولەوانەی حَوۡلَكُم دەوروبەری ئێوە هەیە مِّنَ لە ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەکیەکان

مُنَٰفِقُونَ دووڕوو و مونافیقانێک وَمِنۡ لە أَهۡلِ خەلکی ٱلۡمَدِينَةِ شاری مەدینە مَرَدُواْ ڕاهاتوون و شارەزا بوون عَلَى لە سەر

ٱلنِّفَاقِ دووڕوویی لَا تَعۡلَمُهُمۡ تۆ نایانناسی نَحۡنُ ئێمە نَعۡلَمُهُمۡ دەیانناسین سَنُعَذِّبُهُم پاشان عەزاب و وئەشکەنجەیان دەدەین

مَّرَّتَيۡنِ دووجاران ثُمَّ وئینجا يُرَدُّونَ دەگێردرێنەوە إِلَىٰ بۆ عَذَابٍ عەزاب وئەشکەنجەی عَظِيمٖ زۆر گەورە و مەزن (١٠١)

وَءَاخَرُونَ و هی تریش (هەن) ٱعۡتَرَفُواْ دانیان ناوە بِذُنُوبِهِمۡ بەگوناحەکانیان خَلَطُواْ تێکەڵیان کردوە عَمَلٗا کردەوەی

صَٰلِحٗا کاری چاک وَءَاخَرَ و هیتریش سَيِّئًا کاری خراپ عَسَى بەلکو ٱللَّهُ خودا أَن کە يَتُوبَ تۆبە وەرگرێ عَلَيۡهِمۡ لێیان

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا غَفُورٞ ئەوپەڕی لێبوردەی رَّحِيمٌ زۆر میهرەبان وبە بەزەیی و بەخشندە یە (١٠٢) خُذۡ ببە مِنۡ لە

أَمۡوَٰلِهِمۡ ماڵ و سامانیان صَدَقَةٗ خێر و سەدەقەیەک تُطَهِّرُهُمۡ پاکیانبکەیتەوە وَتُزَكِّيهِم و گەشاوەیان بکەیت بِهَا پێی

وَصَلِّ و دوعا بکە عَلَيۡهِمۡ بۆیان إِنَّ بەدڵنیایی صَلَوٰتَكَ نوێژ و پاڕانەوەی تۆ سَكَنٞ ئارامییە لَّهُمۡ بۆیان وَٱللَّهُ و خودا

سَمِيعٌ وئەوپەڕی بیسەری عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادارە (١٠٣) أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ ئایا نەیانزانیبوو أَنَّ بێگومان هەر ٱللَّهَ خودا یە

هُوَ هەرخۆی يَقۡبَلُ وەردەگرێ و قبوڵ دەکات ٱلتَّوۡبَةَ پەشیمانی و گەڕانەوە و تۆبە عَنۡ لە عِبَادِهِۦ بەندەکانی وَيَأۡخُذُ و

ٱلصَّدَقَٰتِ خێرەکانیش وَأَنَّ و بێگومان هەر ٱللَّهَ خودا هُوَ خۆی ٱلتَّوَّابُ قبوڵکاری تۆبەی ٱلرَّحِيمُ ئەوپەڕیبە بەزەیی و بەخشندە یە

(١٠٤) وَقُلِ و بڵێ ٱعۡمَلُواْ دەستبەکار بن فَسَيَرَى ئیتر دوایی ٱللَّهُ خودا (-دەبینێ) عَمَلَكُمۡ کارەکانتان

وَرَسُولُهُۥ و پێغەمبەرەکەشی وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ و بڕوادارەکانیش وَسَتُرَدُّونَ و بێگومان دەگێردرێنەوە إِلَىٰ بۆلای عَٰلِمِ زانای

ٱلۡغَيۡبِ جیهانی غەیب و پەنهانی ونادیارەکان وَٱلشَّهَٰدَةِ و (زانای) جیهانی دیار و ئاشکراکان فَيُنَبِّئُكُم جا خەبەری ڕاست و دروستتان دەداتێ

بِمَا بەوەی كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ پێشان دەتانکرد (١٠٥) وَءَاخَرُونَ و هیتریش (هەن) مُرۡجَوۡنَ دواخراون لِأَمۡرِ لۆ فەرمانی

ٱللَّهِ خودا إِمَّا یائەوەی يُعَذِّبُهُمۡ عەزاب و ئەشکەنجەیان دەدات وَإِمَّا و یان يَتُوبُ تۆبە قبوڵ دەکات عَلَيۡهِمۡ لێیان وَٱللَّهُ و خودا

عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگاداری حَكِيمٌ تەواو کاربەجێ (یە) (١٠٦) وَ ٱلَّذِينَ و ئەوانەی ٱتَّخَذُواْ دیاریانکردوە و دایاناوە

مَسۡجِدًا مزگەوتێکی ضِرَارًا بۆ زیانلێدان وَكُفۡرًا و کوفر کردن وَتَفۡرِيقَۢا و ناتەبایی خستنە بَيۡنَ نێوان ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان

وَإِرۡصَادًا و بۆ چاوەڕوانی و چاودێری لِّمَنۡ بۆ ئەوکەسانەی حَارَبَ جەنگاون لەگەڵ ٱللَّهَ خودا وَرَسُولَهُۥ و پێغەمبەرەکەی مِن لە

قَبۡلُ پێشا وَلَيَحۡلِفُنَّ و بەدڵنیایی سوندیش دەخۆن کە إِنۡ نە أَرَدۡنَآ مان ویستووە شتێ إِلَّا جگەلە ٱلۡحُسۡنَىٰ چاکە وَٱللَّهُ و خودا

يَشۡهَدُ شایەتی دەدات إِنَّهُمۡ بەدڵنیایی ئەوان لَكَٰذِبُونَ هەر درۆ دەکەن و درۆزنن (١٠٧) لَا تَقُمۡ مەوەستە (و نوێژمەکە)

فِيهِ تیایدا أَبَدًا هەرگیز لَّمَسۡجِدٌ بەدڵنیایی مزگەوتێ أُسِّسَ دامەزابێت عَلَى لە سەر ٱلتَّقۡوَىٰ خوداترسی و پارێزکاری مِنۡ لە

أَوَّلِ یەکەم يَوۡمٍ ڕۆژ أَحَقُّ هەقترە أَن کە تَقُومَ بوەستی فِيهِ تیایدا فِيهِ تیایدایە رِجَالٌ پیاوانێک يُحِبُّونَ حەزدەکەن أَن کە

يَتَطَهَّرُواْ خۆپاک. بکەنەوە وَٱللَّهُ و خودا يُحِبُّ - ٱلۡمُطَّهِّرِينَ خۆپاککەرەوەکانی (-خۆش دەوێت). (١٠٨) أَفَمَنۡ ئایا ئەوەی

أَسَّسَ بونیادیناوە بُنۡيَٰنَهُۥ بونیادەکەی عَلَىٰ لە سەر تَقۡوَىٰ خوداترسی و پارێزکاری مِنَ لە ٱللَّهِ خودا وَرِضۡوَٰنٍ و ڕەزامەندی وی

خَيۡرٌ چاکتر ە أَم یان مَّنۡ وئەوەی أَسَّسَ بونیادیناوە بُنۡيَٰنَهُۥ بونیادەکەی عَلَىٰ لە سەر شَفَا رۆخی جُرُفٍ کەندەڵانێکی

هَارٖ فشەڵ و ڕماو فَٱنۡهَارَ جا داڕما بِهِۦ پێی فِي بۆناو نَارِ ئاگری جَهَنَّمَۗ دۆزەخ وَٱللَّهُ و خودا لَا يَهۡدِي ڕێنموونی ناکات

ٱلۡقَوۡمَ خەلکە ٱلظَّٰلِمِينَ ستەمکارەکان (١٠٩) لَا يَزَالُ هێشتا ماوە بُنۡيَٰنُهُمُ بونیادەکەی ٱلَّذِي ئەوەی بَنَوۡاْ دروستیانکردبوو

رِيبَةٗ وەک گومانێک فِي لەناو قُلُوبِهِمۡ دڵەکانیان إِلَّآ مەگەر ئەوەی أَن کە تَقَطَّعَ لەت و پەت بێت قُلُوبُهُمۡۗ دڵەکانیان

وَٱللَّهُ و خودا عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ی حَكِيمٌ تەواو کاربەجێی یە (١١٠) إِنَّ بێگومان ٱللَّهَ خودا ٱشۡتَرَىٰ کڕیویەتی مِنَ لە

ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان أَنفُسَهُمۡ خۆیان وَأَمۡوَٰلَهُم و ماڵ وسامانیان بِأَنَّ بە ئەوەی لَهُمُ لۆیان هەیە ٱلۡجَنَّةَۚ بەهەشت

يُقَٰتِلُونَ دەجەنگێن فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا فَيَقۡتُلُونَ جا دەکوژن وَيُقۡتَلُونَۖ و دەکوژرێن وَعۡدًا بەڵێنێکە عَلَيۡهِ لە سەر ئەو

حَقّٗا هەق و ڕاستیە فِي لەناو ٱلتَّوۡرَىٰةِ تەورات (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ موسا) وَٱلۡإِنجِيلِ و ئینجیل (نامەی ئاسمانی ناردراو بۆ عیسا)

وَٱلۡقُرۡءَانِۚ و قورئان وَمَنۡ و کێ أَوۡفَىٰ وەفادار ترە بِعَهۡدِهِۦ بە بەڵێنی خۆی مِنَ لە ٱللَّهِۚ خودا

فَٱسۡتَبۡشِرُواْ جا مزگێنیتان لبێت و دڵشاد بن بِبَيۡعِكُمُ بە مامەڵە و فرۆشتنەکەتان ٱلَّذِي ئەوەی بَايَعۡتُم فرۆشتنتانکرد بِهِۦۚ پێی

وَذَٰلِكَ و ئەوە هُوَ بەڕاستی هەر ئەوە ٱلۡفَوۡزُ بردنەوەی ٱلۡعَظِيمُ ئەوپەڕی شکۆداری گەورە یە (١١١) ٱلتَّٰٓئِبُونَ تۆبەکارەکان

ٱلۡعَٰبِدُونَ خوداپەرستەکان ٱلۡحَٰمِدُونَ ستایشکارەکان ٱلسَّٰٓئِحُونَ بەڕۆژووەکان ٱلرَّٰكِعُونَ کرنۆشبەرەکان ٱلسَّٰجِدُونَ سوژدەبەرەکان

ٱلۡأٓمِرُونَ فەرمانکەرەکان بِٱلۡمَعۡرُوفِ بە کاری چاک و پەسند وَٱلنَّاهُونَ و ڕێگر و قەدەغەکەرەکان عَنِ لە

ٱلۡمُنكَرِ خراپە و کاری ناپەسند وَٱلۡحَٰفِظُونَ و پارێزکار و ترساوەکان لِحُدُودِ لە ٱللَّهِۗ خودا وَبَشِّرِ و مزگێنی بدە ٱلۡمُؤۡمِنِينَ بڕوادارەکان

(١١٢) مَا كَانَ ڕەوا نەبووە لِلنَّبِيِّ لۆ پێغەمبەر وَ ٱلَّذِينَ و ئەو(کەس) انەی ءَامَنُوٓاْ بڕوایان هێنا أَن کە

يَسۡتَغۡفِرُواْ داوای لێخۆشبوون بکەن لِلۡمُشۡرِكِينَ لۆ موشریک و هاوبەشدانەران وَلَوۡ هەرچەند كَانُوٓاْ ئەوان - أُوْلِي خاوەنی

قُرۡبَىٰ نزیکیش (خزمیش-بن) مِنۢ لە بَعۡدِ دوای مَا تَبَيَّنَ ئەوەی ڕوونبووەوە لَهُمۡ بۆیان أَنَّهُمۡ کەوا بەڕاستی ئەوان

أَصۡحَٰبُ رەفیق و خەڵکی ٱلۡجَحِيمِ دۆزەخ ن (١١٣) وَمَا و نە كَانَ بوو ٱسۡتِغۡفَارُ داوای لێخۆش بوونی

إِبۡرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم لِأَبِيهِ بۆ باوکی إِلَّا ئیللا عَن لە مَّوۡعِدَةٖ بارەی بەڵنێک بوو وَعَدَهَآ بەڵێنی دابوو إِيَّاهُ بەوی

فَلَمَّا جا کاتێ تَبَيَّنَ دەرکەوت و ڕۆن بویەوە لَهُۥٓ بۆی أَنَّهُۥ کە بەدڵنیایی ئەو عَدُوّٞ دوژمنە لِّلَّهِ بۆ خودا

تَبَرَّأَ پاکانەی کرد و دەستی شوشت مِنۡهُۚ لێ إِنَّ بەدڵنیایی إِبۡرَٰهِيمَ (پێغەمبەر) ئیبراهیم لَأَوَّٰهٌ زۆرپاڕاوەی بە ئاخە ئاخ ی

حَلِيمٞ ئەوپەڕی ئارام و لەسەرخۆیە (١١٤) وَمَا نە كَانَ بووە ٱللَّهُ خودا لِيُضِلَّ تا لابدا و گوومڕا بکات قَوۡمَۢا قەومێک

بَعۡدَ لەدوای ئەوەی إِذۡ کە هَدَىٰهُمۡ ڕێنموونی کردوون حَتَّىٰ تاکو يُبَيِّنَ ڕۆن و دیاردەکات لَهُم بۆیان مَّا ئەو شتەی

يَتَّقُونَ دەبێ پارێزکاری لێبکەن إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا بِكُلِّ بە هەموو شَيۡءٍ شتێ عَلِيمٌ تەواو زانا و ئاگادار ە (١١٥)

إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ - لَهُۥ هی (-الله یە) مُلۡكُ پادشایەتی وخاوەنداری ٱلسَّمَٰوَٰتِ ئاسمانەکانەکان وَٱلۡأَرۡضِ و زەوی

يُحۡيِۦ ئەژیێنتەوە و زیدوودەکاتەوە وَيُمِيتُ و دەمرێنێ وَمَا نیە لَكُم بۆتان مِّن - دُونِ بێجگە (-لە) ٱللَّهِ خودا(الله) مِن (هیچ)

وَلِيّٖ دۆست وَلَا نَصِيرٖ و نە (هیچ) پشتیوان و یارمەتدەرێک (١١٦) لَّقَد بەدڵنیایی تَّابَ - ٱللَّهُ خودا (-تۆبەی قبوڵکرد) عَلَى لە

ٱلنَّبِيِّ پێغەمبەر وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ و کۆچکەرەکان وَٱلۡأَنصَارِ و پشتیوانان ٱلَّذِينَ ئەوانەی ٱتَّبَعُوهُ بەدوای کەوتن فِي لە

سَاعَةِ کات و ساتی ٱلۡعُسۡرَةِ تەنگاوی و نەبوونی مِنۢ لە بَعۡدِ دوای مَا كَادَ ئەوی خەریک بوو يَزِيغُ - قُلُوبُ دڵەکانی

فَرِيقٖ کۆمەڵێ مِّنۡهُمۡ لەوان (-لابدات و لەخشتەبچێت) ثُمَّ پاشان تَابَ پەشیمانی و تۆبەی قبوڵکرد عَلَيۡهِمۡ لێیان إِنَّهُۥ بەدڵنیایی ئەو

بِهِمۡ پێیان رَءُوفٞ زۆر بەسۆز نەرم ونیانی رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان و بەخشندەیە (١١٧) وَعَلَى و (تۆبەی بەخشیە) سەر

ٱلثَّلَٰثَةِ سێ کەسەکان ٱلَّذِينَ ئەوانەی خُلِّفُواْ بەجێهێشترابوون حَتَّىٰٓ هەتا إِذَا کاتێ ضَاقَتۡ تەنگ بوو عَلَيۡهِمُ بەسەریان ، لەسەریان

ٱلۡأَرۡضُ زەوی بِمَا بەو رَحُبَتۡ فراوانی یەی وَضَاقَتۡ و تەنگ بوو عَلَيۡهِمۡ لەسەریان أَنفُسُهُمۡ خودی خۆیان وَظَنُّوٓاْ و دڵنیا بوون

أَن کە لَّا - مَلۡجَأَ نیە حەشارگەیەک مِنَ لە ٱللَّهِ خودا إِلَّآ ئیللا إِلَيۡهِ بۆ لای ئەو ثُمَّ پاشان تَابَ پەشیمانی و تۆبەی بەخشیە

عَلَيۡهِمۡ سەریان لِيَتُوبُوٓاْ تاک تۆبە بکەن و بگەڕێنەوە إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا هُوَ هەرخۆی ٱلتَّوَّابُ زۆر قبوڵکاری تۆبە و پەشیمانی

ٱلرَّحِيمُ ئەوپەڕیبە بەزەیی و بەخشندە یە (١١٨) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە

ٱتَّقُواْ بترسن و پارێزکاربن لە ٱللَّهَ خودا وَكُونُواْ و - مَعَ لەگەڵ ٱلصَّٰدِقِينَ ڕاستگۆکان (-بن) (١١٩) مَا كَانَ نە بووە

لِأَهۡلِ بۆ خەڵکی ٱلۡمَدِينَةِ شاری مەدینە وَمَنۡ و ئەوەی حَوۡلَهُم لەدەوریانە مِّنَ لە ٱلۡأَعۡرَابِ عارەبە دەشتەکیەکان أَن کە

يَتَخَلَّفُواْ دوابکەون عَن لە رَّسُولِ پێغەمبەر ی ٱللَّهِ خودا وَلَا يَرۡغَبُواْ و (-نە) حەز بکەن بِأَنفُسِهِمۡ بەگیانی خۆیان عَن زیاتر لە

نَّفۡسِهِۦۚ گیانی ئەو ذَٰلِكَ ئەوە بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەمەیە کە ئەوان لَا يُصِيبُهُمۡ توشیان نایێت ظَمَأٞ تونیەتیەک

وَلَا نَصَبٞ و نە ماندوبونێک وَلَا مَخۡمَصَةٞ و نە برسێتیەک فِي لە سَبِيلِ ڕێگای ٱللَّهِ خودا وَلَا يَطَـُٔونَ و پێ نانێنە مَوۡطِئٗا جێگایەک

يَغِيظُ تورەبکات ٱلۡكُفَّارَ کافرەکان وَلَا يَنَالُونَ و دەستیان ناکەوێت و لێنادەن مِنۡ لە عَدُوّٖ دوژمن نَّيۡلًا دەستکەوت و گورزێک

إِلَّا ئیللا كُتِبَ دەنوسرێ لَهُم بۆیان بِهِۦ پێی عَمَلٞ کارێکی صَٰلِحٌۚ چاک إِنَّ بەدڵنیایی ٱللَّهَ خودا

لَا يُضِيعُ بەفیڕۆ نادا و نافەوتێنێ أَجۡرَ پاداشتی ٱلۡمُحۡسِنِينَ چاکەکارەکان (١٢٠) وَلَا يُنفِقُونَ و نابەخشن و خەرج ناکەن

نَفَقَةٗ بەخشینێک و خەرجیەک صَغِيرَةٗ (نە) بچوک وَلَا كَبِيرَةٗ و نە گەورە وَلَا يَقۡطَعُونَ و نابڕن و تێناپەڕێنن وَادِيًا دۆڵێک

إِلَّا ئیللا كُتِبَ نوسراوە لَهُمۡ بۆیان لِيَجۡزِيَهُمُ تا پاداشتیان بداتەوە ٱللَّهُ خودا أَحۡسَنَ بە چاکترینی مَا كَانُواْ ئەوەی پێشان

يَعۡمَلُونَ دەیانکرد (١٢١) وَمَا نە كَانَ بوو ە ٱلۡمُؤۡمِنُونَ بڕوادارەکان لِيَنفِرُواْ کە ڕاپەڕن كَآفَّةٗۚ هەرهەموویان فَلَوۡلَا نَفَرَ لۆ -

مِن لە كُلِّ هەموو فِرۡقَةٖ کۆمەڵێکی گەورەی جیا مِّنۡهُمۡ لەوان (-ڕانەپەڕێ) طَآئِفَةٞ کۆمەڵێکی دیار لِّيَتَفَقَّهُواْ تا باش تێبگەن و فێربن

فِي لە ٱلدِّينِ ئاین وَلِيُنذِرُواْ و تا بێدار بکەنەوە وبترسێنن قَوۡمَهُمۡ قەومی خۆیان إِذَا کاتێ رَجَعُوٓاْ گەڕانەوە إِلَيۡهِمۡ بۆلایان

لَعَلَّهُمۡ بەڵکو ئەوان يَحۡذَرُونَ وریای و حەزەری خۆیان دەبن (١٢٢) يَٰٓأَيُّهَا هۆ ئەی ٱلَّذِينَ ئەوانەی ءَامَنُواْ بڕواتان هێناوە

قَٰتِلُواْ بجەنگن دژ بە ٱلَّذِينَ ئەوانەی يَلُونَكُم نزیکتانن مِّنَ لە ٱلۡكُفَّارِ کافرەکان وَلۡيَجِدُواْ و بە ببینن فِيكُمۡ لەنگۆ

غِلۡظَةٗ تووند و تیژی وَٱعۡلَمُوٓاْ و بزانن أَنَّ كه بێگومان ٱللَّهَ خودا مَعَ لەگەڵ ٱلۡمُتَّقِينَ لەخودا ترس و پارێزكارەكان ە (١٢٣)

وَإِذَا وئەگەر مَآ (هاتوو) أُنزِلَتۡ دابەزێنرا سُورَةٞ سورەتێک فَمِنۡهُم ئەوە لەوان (هەیە) مَّن كەسانێک يَقُولُ دەڵێ أَيُّكُمۡ كامەتان

زَادَتۡهُ - هَٰذِهِۦٓ ئەمەیان إِيمَٰنٗاۚ باوەڕی (-بۆی زیاد كرد) فَأَمَّا جا هەرچی ٱلَّذِينَ ئەو(كەس) انەی ءَامَنُواْ بڕوایان هێناوە

فَزَادَتۡهُمۡ ئەوە بۆیانی زیادكرد إِيمَٰنٗا باوەڕ وَهُمۡ و ئەوان يَسۡتَبۡشِرُونَ چاوەڕێی موژدە دەكەن و دڵیان گەش دەبێتەوە (١٢٤)

وَأَمَّا و هەرچی ٱلَّذِينَ ئەوانەی فِي هەیە لەناو قُلُوبِهِم دڵەكانیان مَّرَضٞ نەخۆشیێک فَزَادَتۡهُمۡ ئەوە بۆیان زیاد دەكات

رِجۡسًا پیسی و ناپاکی إِلَىٰ بۆ سەر رِجۡسِهِمۡ پیسی و ناپاکی خۆیان وَمَاتُواْ و (دەمرن) وَهُمۡ لەبارێكا كە ئەوان

كَٰفِرُونَ كافر و بڕوانەكەرن (١٢٥) أَوَلَا يَرَوۡنَ ئایا نابینن أَنَّهُمۡ كە بەڕاستی ئەوان يُفۡتَنُونَ تاقیدەكرێنەوە و توشی فیتنە دەبن

فِي لە كُلِّ هەموو عَامٖ ساڵێک مَّرَّةً جارێک أَوۡ یان مَرَّتَيۡنِ دووجار ثُمَّ پاشان

لَا يَتُوبُونَ پەشیمان نابنەوە و تۆبە ناكەن و ناگەڕێنەوە وَلَا هُمۡ و نە ئەوانیش يَذَّكَّرُونَ یادی خودا دەكەنەوە و پەند وەردەگرن

(١٢٦) وَإِذَا وئەگەر مَآ (هاتوو) أُنزِلَتۡ دابەزێنرا سُورَةٞ سورەتێک نَّظَرَ - بَعۡضُهُمۡ هەندێكیان (-دەڕوانن) إِلَىٰ بۆلای

بَعۡضٍ هەندێک هَلۡ ئایا يَرَىٰكُم دەتانبینێ مِّنۡ (هیچ) أَحَدٖ یەكێک ثُمَّ پاشان ٱنصَرَفُواْۚ ڕۆیشتن ودووركەوتنەوە صَرَفَ -

ٱللَّهُ خودا (دووریخستەوە و ڕواندی) قُلُوبَهُم دڵەكانیان بِأَنَّهُمۡ بەهۆی ئەوەی ئەوان قَوۡمٞ قەومێكن لَّا - يَفۡقَهُونَ تێ (-نا) گەن

(١٢٧) لَقَدۡ بەڕاستی جَآءَكُمۡ بۆتان هات رَسُولٞ پەیامبەرێک مِّنۡ لە أَنفُسِكُمۡ نەفس و زاتی خۆتان

عَزِيزٌ زەحمەت و قورسە عَلَيۡهِ لەسەری مَا عَنِتُّمۡ ئەوەی تۆشی ناخۆشی و ئەزیەت بن حَرِيصٌ سوورە

عَلَيۡكُم لەسەر(خێر و چاكە) بۆتان بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ بۆ بڕوادارەكان رَءُوفٞ زۆر بەسۆزی نەرم و نیانی رَّحِيمٞ ئەوپەڕی میهرەبان وبە بەزەییە

(١٢٨) فَإِن جا ئەگەر تَوَلَّوۡاْ پشتیان هەڵكرد فَقُلۡ ئەوە بڵێ حَسۡبِيَ - ٱللَّهُ -خودا (بۆ من بەسسە) لَآ نیە

إِلَٰهَ خوداوپەرستراوێ إِلَّا جگەلە هُوَۖ ئەو عَلَيۡهِ هەربەو تَوَكَّلۡتُۖ پشتم بەستوە و متمانەم كردوە وَهُوَ و هەر ئەوە

رَبّ پەروەردیگار وخاوەنی ٱلۡعَرۡش عەرش و تەختی فەرمانڕەوایی ٱلۡعَظِيم ئەوپەڕی شکۆداری گەورە (١٢٩)

---